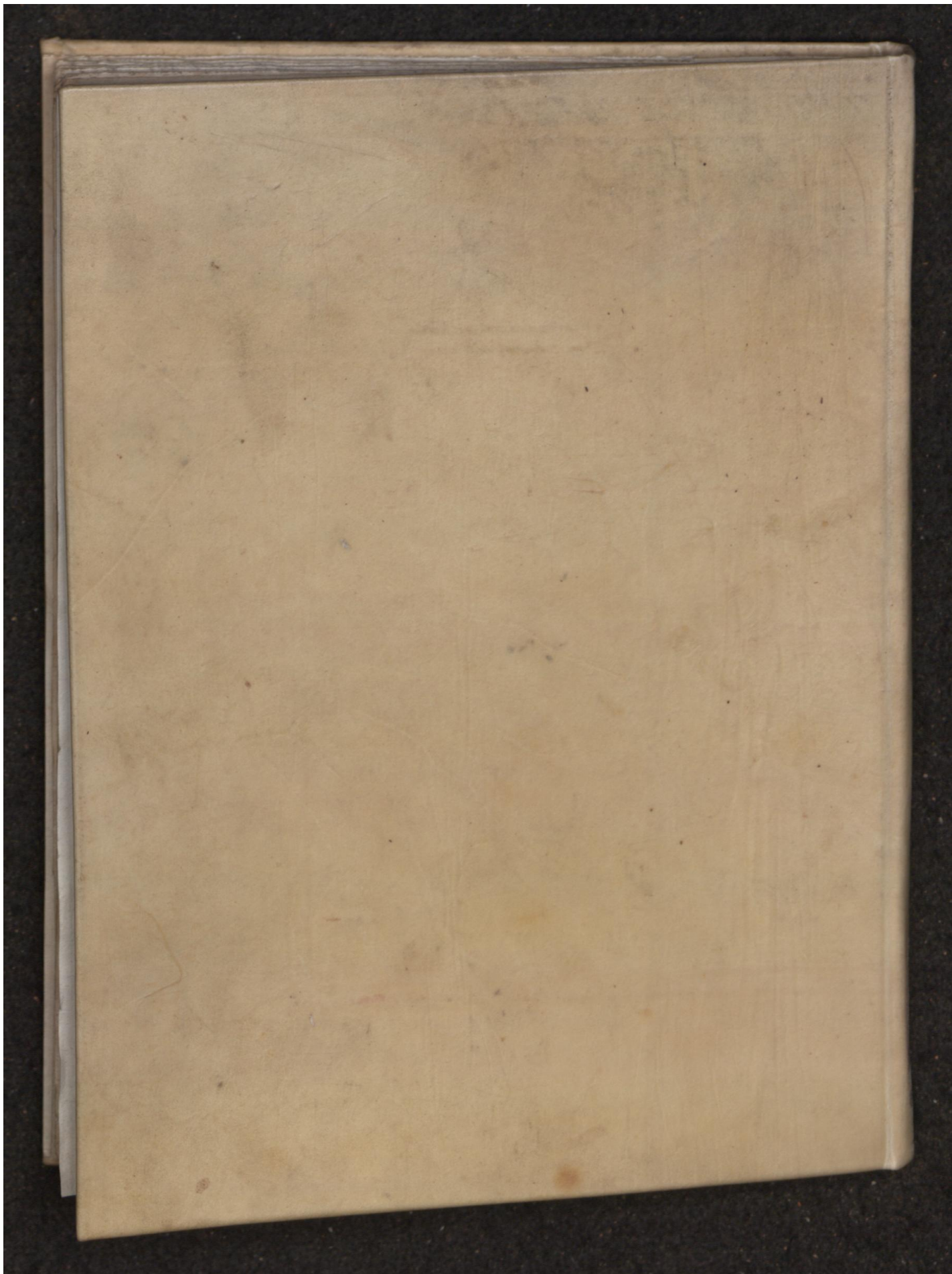

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.8.13

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.8.13

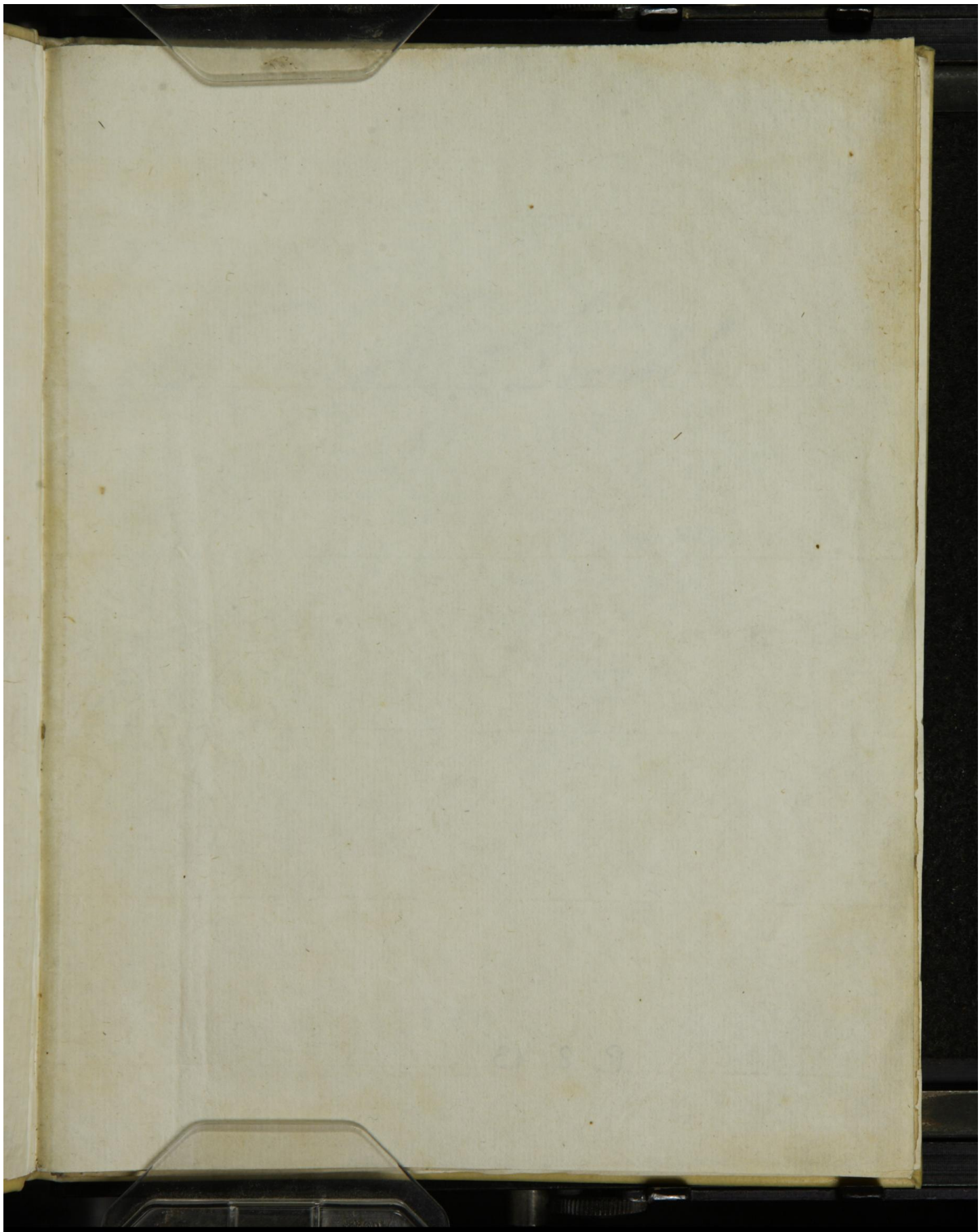
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.8.13

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.8.13

p
8
13

Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

P. 8. 13

per totum Solvum. Contra

ERIDIT

Alphonsus abbas monasterii...

1

Di Eugenio Dondoli 1600

36

IN SUA PERG. ANT

PRIVILEGIUM

Ordin...

XVI luglio 1490

18 cc. mm.

HAIN 13374

Priuilegia ordini predicatorum per diuersos pontifices concessa.

- i. Copia priuilegij q in rpalib⁹ bōis succedere possint fratres p̄dicatores
Clemens. iij. obtentu diuini nominis.
- ii. Copia priuilegij q facientes violētias in domib⁹ et ecclis p̄dicatoz sunt
excommunicati. Clemēs. iij. in quib⁹ locis.
- iii. Copia litterarū q in vitis pocharū rectorib⁹ p̄fessiones audire possum⁹
si licentiā a prelatis supiorib⁹ habem⁹ clemēs. iij. quidā temere.
- iiii. Copia priuilegij q decedētib⁹ pastorib⁹ licētia nobis cōcessa ut i p̄t f̄res
p̄dicatores: donec de pastore p̄ visum fuerit. clemēs. iij. exigētib⁹.
- v. Copia priuilegij q in punitionib⁹ fratrum ruinas iuris et apices prelati or
dinis predicatorum sequi nō tenētur. Bonifacius viij. ad augmentū.
- vi. Copia priuilegij circa confessiones gūales fratrib⁹ p̄dicatozib⁹ cōmissas
Innocentius. iij. Cum superne lucis.
- vii. Copia litterarū apostolicarū in quib⁹ viij. errores esse p̄fessiones audien
das dānātur. Nicolaus. v. p̄uisione nostre. Et Eugenius. iij. Gregis
nobis Antenticū in cōuētū ordinis predicatorum de b̄t̄ria habet.
- viii. Copia priuilegij in quo exemptio ordinis predicatorum continetur. Nico
laus. iij. dum sollicitē.
- ix. Copia priuilegij q dicitur bulla aurea Martini. v. in qua exemptio ordi
nis declaratur ad summi apostolatus.
- x. Copia priuilegij q dicitur mare magnū Sixti pape. iij. Regimini vo
bis: necnō alioz summorū p̄fiscū. virtute cōspicuos.
- xi. Copia priuilegij q dicitur bulla aurea Sixti pape. iij. Sacri p̄dicato
rum et minorum.
- xii. Breue apostolicū super renocationē p̄tule bulle auree. Sixti pape. iij.
circa absolutionem et dispensationē fratrum predicatorum de obseruatiā
lombardie et ispanie qm̄ omnes.
- xiii. Breue aplicū sup renocationē p̄tule bulle auree Sixti pape. iij. cō absolu
tionem et dispōnem fr̄um totius ordinis p̄dicatoz. Exposuisti
- xiiii. Copia priuilegij ad materiam q̄rte. Sixtus. iij. Quia infuturoz.
- xv. Copia priuilegij esse possessiones et redditus ordinis p̄dicatoz. Sixtus. iij.
Considerantes.
- xvi. Copia priuilegij in fauorē fratrum et sororum tertii ordinis sancti dominici
Sixtus. iij. Sacro Sancta.
- xvii. Breue aplicū circa stigmata sante Chaterine de senis Innocētius. viij.
Cum dudum.

39.
2
**Copia priuilegij q in tpalibus bonis succedere possumus ac si in seculo
constituti essemus. Priuilegium p̄mum.**

Lemens ep̄s seruus s̄uor̄ dei. Dilectis filiis magistro et fr̄ib⁹
ordinis p̄dicatoz salute et aplicam benedictionē. Obr̄etu diuini
nois cuius cultui sub sacre n̄re religionis obseruatiā studetis mē
te deuotissima deservire votis vestris libēter annuim⁹: et peti-
tiones v̄ras in his que oigne depositis fauorabiliter exaudim⁹. Ex pte sigdē
v̄ra fuit ppositū corā nobis qd nōnulli p̄lati clerici et layci in diuersis mū-
di p̄tibus cōstituti asserētes uos fore mortuos: nec valētes p̄p̄iū posside-
re: vos occasione huiusmodi agbuslibet successioneib⁹ excludere molinuntur.
Quare p pte v̄ra fuit an obis humiliter postulātū: vt si p̄tingat vos p̄p̄ huius-
modi p̄sumptionē talium. aliqd incurrere nocumētū: p̄gruū sup hoc re-
mediū adhibere ppetua diligētia curarem⁹. Nos itaqz vestris supplicatiōi-
bus benignius annuēt es. auctoritate aplicā declaramus: qd vos in tpali-
bus bonis in qb⁹ succederetis in seculo entēs licite potestis succedere et
bonoz ipsorū possessionē app̄hēdere ac v̄dere libere bona ipsa. Eorūqz
p̄cium in utilitatem vestrā conuētere put vobis meli⁹ videbit̄ expedire
vniuersas autē interdicti. suspēnsionis. et excommunicatiōis sentēcias. quas
contra presentis declarationis tenorē p quēcūqz ferri cōtingerit decerni-
mus irritas et inanes. Nulli ergo oīno hoīum liceat hāc paginā n̄re de-
claratiōis. et cōstitutiōis in fringere: vel ei ausu temerario h̄ire. Si q̄s ac-
hoc attēptare p̄sumperit. Indignatiōem oīpotētis dei et beatorū petri
et pauli apostolorū eius. se nouerit incursum. Dant perusij. i. j. idus se-
ptuarij. Pontificatus nostri anno p̄mo.

**Copia priuilegij q faciētes in ecclesijs et domib⁹ nostris violentiaz sunt
excommunicati. Priuilegium secundum**

Lemes ep̄s seru⁹ suoz dei. Dilectis filiis magro priorib⁹ et fr̄ib⁹
vniuersis ord̄is fr̄uz p̄dicatoz. salutē et aplicaz b̄ndictiōez. In q̄bas-
dam locis aliqñ illas put accepim⁹ p̄secutiōes et angustias sustinē-
es vt n̄c sit nobis possibile q ibidez cōditori oīum valeatis put cupitis
denotū ipendere famulatū. hinc est qd nos n̄re puidere q̄ti ac malignozū
malitijs obuiare volētes vt nullus decetero eccl̄ias: aut loca n̄ra ausu te-
merario p̄sumat in fringere: aut in illis violentiā dānabilem exercere: au-
toritate p̄tium districtiōis inhibem⁹. Illi vō q diuini postposito timore
nois. secus facere p̄sumperint ipso facto sn̄iam excoīcationis incurrāt: aq̄
non possint absolui nisi p sedē aplicaz vel per p̄seruatores ab ea nobis aut
eidem ordini deputatos. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā n̄re in-
hibitionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si q̄s aut hoc attē-
ptare p̄sumperit: indignatiōem oīpotētis dei: et beatorū petri et pauli
apostolorū eius se nouerit incursum. Dant perusij. vij. idus maij. pon-
tificatus nostri anno p̄mo.

**Copia litterarum q cōfessiones audire possumus rectoribus parochia-
libus inuitis si licentiā a superioribus prelati habemus in cōtracta san-
cti dominici de bixia habetur. Priuilegiū tertium.**

Lemens ep̄s seruus seruoz dei. Dilectis filiis magistro ⁊ fratribus ordi-
nis fr̄m predicatorū salutē ⁊ apostolicā benedictiōem. Quidam te-
mere sciētes ⁊ ad sobrietatē sapere nesciētes ip̄sēnter p̄sumūt
assere q̄ delicta vel cōmissione aut cōfessione Romani pontificis seu le-
gatorū aplice sedis: vel ordinarioz locoꝝ vos sine sacerdotijs parochialiū
licētia ⁊ assensu nō potestis libere p̄dicare pplis audire cōfessiones absol-
uere penitētes ac penitētijs iniungere salutare. Nos q̄ uolentes assertōez
tā temerariā penitētijs ⁊ eludare in talib⁹ ueritate: deliberationē p̄ui-
da declaramus: qd̄ si uobis dat licētia cōmittat seu p̄cedat a legatis p̄di-
catis fidelis: aut ordinarijs locoꝝ nedum a romano pontifice de quo p̄-
culdubio esset erroneum dubitare: an in omnes sine alicuius cōsensu. Im-
mo etiam inuitis q̄uilibet huiusmodi possit concedere potestatem popu-
lis legatis ⁊ ordinarijs subiectis eisdem libere p̄dicare potestis audire
cōfessiones: ⁊ absoluerē uobis cōfiteres ac penitētijs uobis confitenti-
bus iniungere salutare. Alioꝝ inferiorum prelatoꝝ ⁊ rectorū ecclesia-
rum ac sacerdotum parochialium assensu nullatenus requisitio. Illis casu-
bus exceptis qui de iure consuetudine seu retētiōe ab eis specialiter fa-
cta: sedi legatis ordinarijs p̄dictis sp̄aliter relinquunt: ad quos nō ⁊ vos
manus extēdere: nisi uobis speciali cōmittat. Ideoq; auctoritate aposto-
lica districtius inhibem⁹: ne quisq; super his vel eoz aliquo uos vel ali-
quem uestrum: aut etiā cōfiteres uobis: vel ad p̄dicatiōes uestras forsi-
tan accedentes: cōtra p̄missē declaratiōis formā aliquaten⁹ molestare
p̄sumat decernētes nihilominus irritum ⁊ inane q̄cquid a quocūq; contra
declaratiōem ⁊ inhibitionē huiusmodi contigerit attemptari. Nulli ergo
omniū hoīum liceat hanc paginā nostre declaratiōis inhibitionis: ⁊ con-
stitutionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc at-
temptare p̄sumpserit indignatiōem omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊
pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Dant perusij. vij. kal. iu-
lij pontificatus nostri anno primo

Lopia priuilegiū q̄ decedentib⁹ pastoribus licētia nobis p̄cessa. ut pos-
sumus donec de pastore p̄uissum fuerit.

Priuilegium quartū.

Lemens ep̄s seruus seruoz dei. Dilectis filiis magistro ⁊ fratribus
ordinis p̄dicatoꝝ salutē ⁊ apostolicā benedictiōem. Exigen-
tibus uestre deuotiōis meritis uotis uestris libenter anuim⁹: ⁊
petitiones uestras quātum cū deo possumus fauorabilr exaudimus. Ex
parte sigdem uestra fuit p̄positum corā uobis: q̄ licet uobis a nō nullis
parriarchis archiep̄is. ep̄is. ⁊ alijs ecclesiā prelatis audiendi cōfessio-
nes subditoꝝ suoz: nec non predicandi ⁊ aliq̄ uota in alia pietatis ope-
ra cōmutandi in suis ciuitatibus ⁊ dyocessibus licētia sit concessa. Quia
tamen ipsis p̄latis decedentibus uti licētia huiusmodi: ecclesijs sic va-
cantibus dubitatis: nobis humiliter supplicastis: ut p̄uidere uobis sup
hoc paterna diligentia curarem⁹. Uestris igit sup̄plicatiōibus inclinati
presentium nobis auctoritate concedim⁹ ut in huiusmodi casu positis uti
tandiu libere predicta licētia: donec uiduatis ecclesijs p̄uissum fuerit de
pastore. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā nostre concessiōis in-

fringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei et beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Dant perusij. x. vij. calendas iulij. pontificatus nostri anno primo.

Copia privilegij q̄ in punitionibus fratrum rimas iuris et apices sequi non tenemur. Privilegium quintum.

Onifacius ep̄us servus servorum dei. Dilectis filiis magistro prioribus: ac fratribus vniuersis ordinis fratrum predicatorum salutem et apostolicam benedictionem. Ad augmentum continuū religionum et ordinum quos romana sancti ep̄i et approbavit ecclesia: p̄nīs studiis intendentes et cōsiderantes attentius. q̄ nō intermissa sedulitas discipline. religiones et ordines supradictos statumque regulares salubriter dirigit et cōseruat. q̄q̄ si eam p̄ire vel remitti cōtingeret: ordo quibus collabi necessario cogeretur. Pensantes etiā q̄ si regularium personarū correctio rimas iuris et apices sequeretur huiusmodi rigor lentesceret: ac multiplicati laxatione torperet. Nos vestris supplicationibus inclinati vobis auctoritate apostolica indulgemus: vt ad correctiones et punitiones fratrum eiusdem ordinis delinquentium infligendas prelati ordinis supradicti ad quos cedem spectare noscantur rimulis et apicibus ipsis postpositis: libere p̄cedere valeant sed consuetudines approbatas et generalia facta: et etiā faciēda ipsius ordinis instituta. Nec volumus eis dē licere fratribus. ab eisdem correctionibus et punitionibus aliquatenus appellare: p̄uida in hoc deliberatione ac maturitate debita obseruatis. Nulli ergo oīno hominum liceat hanc paginā nostre cōcessionis infringere: vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit: indignationem omnipotentis dei et beatorum petri et pauli apostolorum eius. se noverit incursurum. Datum rome apud sanctū petrū. vi. idus maij. pontificatus nostri anno secūdo.

Copia privilegij circa p̄fessiones gnāles fratribus commissas. Privilegium sextū
Innocentius ep̄s servus servorum dei. Dilectis filiis magistro et prioribus ordinis predicatorum salutem et apostolicam benedictionem. Cū sup̄ne lucis radijs illustrati: non ignoretis callidi astutias inimici: ac frustra idem hostis sue fraudis retia corā oculis iaceat penatorum qui cōtinua diligentia salutaribus p̄fectibus subditorum intendūt. quibus confectis sanitatis medicamina: velut instructi medici tempore necessitatis adhibent requirentis. Nos de vestra sollicitudine ad viciniam salutis gregeꝝ creditū p̄mouente plenā in dño fiduciam obtinētes: nolumus q̄ illi fr̄es: quibus per nostras cōcessimus litteras: seu quibus dixerim cōcedendū vt confessiones generaliter audiāt et sibi cōfiteantibus p̄niam salutarē imingāt. oī modo cōfiteantium adeo nō fuerit enormes excessus q̄ ipsi pro absolutōis obtinendo beneficio sint inuito ad sedem apostolicam destinādi: aliquas super fr̄es vestre gubernationi creditos ex cōcessione huiusmodi hēant potestatem. Datum lugduni. viij. aprilis pontificatus nostre anno quarto

Copia litterarū applicarū in quibus circa confessiones septē articuli dāntur auctēricū in dictū fratrum predicatorum de brixia hētur. Privilegium septimū

Eugenius

Iohannes episcopus seruus seruorum dei. Vniuersis et singulis venerabilibus fratribus patriarchis. archiepiscopis. episcopis. ac dilectis filiis electis et abbatibus vbilibet constitutis. ad quos prius littere puenirent. salutem et apostolicam benedictionem. Provisionis nostre debet puenire subsidio. ut ea que a bone memorie predecessoris nostris religionis augmentum vtiliter gesta sunt. illesa permaneant. et ab omnibus inuiolabiliter obseruentur. hinc est quod nos tenores quarundam litterarum. felicis recordationis. Eugenii pape quarti predecessoris nostri in ipsius registro repertas de registro ipso de verbo ad verbum transcribi et presentibus anotari fecimus qui sunt tales. Eugenius episcopus seruus seruorum dei. vniuersis et singulis venerabilibus fratribus patriarchis. Archiepiscopis. episcopis. ac dilectis filiis electis et abbatibus vbilibet constitutis. ad quos prius littere puenirent salutem et apostolicam benedictionem. Gregis nobis crediti curam gerentes per uigilem studijs efficere conamur assiduis ut per quos salute languores humanos altissimi filius appeti uoluit fideles. execrandis non inuoluantur erroribus. sed nostri directione ministerij. per superna gratia contulerit a noxijs ac dispendijs ingiter preseruent et ut etiam vos. in parte sollicitudinis vocati. predictis extirpandis erroribus opere et opera seruatius impendatis. nos pro iniuncto nobis officio excitamus. Dandum si quidem felicis recordationis bonifacii papa. viij. predecessor noster in sua que incipit. Supra cathedram constitutione sue decretali. quam postea pie memorie clemens papa v. et predecessor noster in lothariensi consilio inuauit et que subsequenter adberemitarum sancti augustini et beate marie de monte carmelo ordinum fratres per sedem apostolicam extensa fuit inter cetera statuit et ordinauit quod in singulis ciuitatibus et dyocessibus in quibus predicatorum et minorum ordinum fratrum loco consisterent ac in locis ipsis vicinis in quibus loca huiusmodi non haberent. magistri et priores prouinciales predicatorum. aut eorum vicarii et generales ac prouinciales ministri nec non custodes minorum ordinum predicatorum ad priuilegium prelatorum ibidem se conferrent pro se vel fratres quos ad hoc idoneos fore putarent humiliter petaturi. ut fratres qui ad hoc electi forent in eorum ciuitatibus et dyocessibus confessionem suorum subditorum confiteri sibi uolentium audire libere ualerent. et huiusmodi contentibus per suum deum expedire cognoscerent penitentias imponere salutare. ac beneficium absolutionis impendere de licentia gratia et beneplacito eorundem prefatorum magistrorum priores ac ministri studerent eligere personas idoneas sufficientes uiteque probate discretas modestas pitas ad tam salubre ministerium et officium exequendum. quas sic electas prelati ipsis prestant vel facerent prelati unde de illorum licentia gratia et beneplacito in ciuitatibus et dyocessibus eorundem persone sic electe huiusmodi confessiones sibi confiteri uolentium audirent et eis imponerent penitentias salutare ac beneficium absolutionis impederent. per in ipsa constitutione sue decretali plenius continetur. Et post modum ad pie recordationis. Iohannis pape. xxiij. etiam predecessoris nostri notitiam deducto quod quondam Iohannes de polliaco magister in theologia. sequentes articulos tenuerat publicis docuerat uel quod confessi fratribus licentiam generalem confessiones audiendi habuerint eadem peccata que confessi fuerant. iterum pro sacerdote confiteri tenerent ac stante statuto. omnis utriusque sexus. in consilio generali. nec deus nec romanus pontifex facere posse et quod parochiani non tenerent omnia peccata

Primus
error

Secundus
error

4
 sua semel in anno proprio sacerdoti scilicet parochiali curato confiteri. quod quod
 non posset papa generale dare potestatem audiendi confessiones. imo nec de
 quod confessus generale habenti licentiam. teneatur eadem iterum. suo proprio sacer
 doti veluti parochiali curato confiteri. Dictus iohannes predecessor a verbis
 que vos electionis prout exordium sumens habita inde per plures sacre pa
 gine professores examinatione diligentibus: nec non de venerabilium fratrum suorum
 sancte romane ecclesie cardinalium consilio et assensu: prefatos articulos tamquam
 falsos et erroneos et a sana doctrina venios auctoritate apostolica damnauerit
 et reprobauerit. Ipseque iohannes de polliaco veris rationibus opinionem
 quam dudum habuerat contrariis: et quibus respondere non poterat demonstra
 tis. eosdem articulos non esse veros affirmans illos in consistorio publice
 nec non ipsorum iohannis pape et cardinalium presentia reuocauerit: tamen sicuti
 nuper fratrum ordinum eorumdem lamentabili querella ad nostrum non sine dispi
 centia graui puenit et auditum plures ecclesiasticas: nec non alie vtriusque serus
 persone. reprobos suppositiosque articulos huiusmodi amplectentes fideliumque
 animos inficere: ac eos ut fratribus ordinum huiusmodi non confiteantur et ab
 illorum deuotione retrahere volentes ne dum periclitos: sed et alios etiam sacris
 canonibus omnino contrarios articulos asserere publice non veretur. Vnde quod confessio
 fratribus sic electis et admissis facta dubitabilis et incerta sit: vnde tenent
 omnes incertum dimittere: et sic solum confiteri suis sacerdotibus curam animarum
 habentibus sub pena peccati mortalis. Et quibus ipsi fratres admissi auctoritatem
 habeant confessiones audiendi et absoluendi: tamen ad eos accedendi populum
 subiectus sine licentia proprii sacerdotis. non habet potestatem. fratres quoque pri
 uilegia per confessionibus audiendis et sepulturis habundis petentes in peccato mor
 tali: et romani pontifices illa medicantibus concedentes siue confirmantes et
 in simili peccato. excommunicati sunt: ac dicti fratres medicantes. non pastores
 sed fures latrones. et lupi censentur. Sacerdos autem curatus: medicantibus
 confessiones audiendi licentiam dans magis super isto statuto omnes vtriusque
 serus dispensat quam papa fratribus licentiam tribuens iuxta formam decre
 talis ante dicte. Nos igitur animarum et alia que premissorum articuloz occasione
 nisi prodeuntes inde perirent errores succedere possent pericula trepidan
 tes ac illis quantum in nobis fuerit obuiare cupientes omnes articulos pre
 dictos vna cum venerabilibus fratribus nostris sancte romane cardinalibus
 mature insperimus et per diuersos in iure canonico doctores ac sacre theo
 logie professores diligenter examinari fecimus et quia peritus illos philoso
 phos et erroneos ac eisdem canonibus aduersos fore reperimus illos de
 dictorum fratrum nostrorum sancte romane ecclesie cardinalium consi
 lio et assensu auctoritate apostolica pro falsis erroneis et aduersantibus sa
 cris canonibus damnatos reprobatosque declaramus atque decernimus.
 Quo circa vniuersitati nostre per apostolica scripta mandamus quatinus
 singuli vestrum qui super his aquoque predictorum ordinum predicatorum et minorum et aliorum
 mendicantium super premissis priuilegiatorum magistro generali ac puinciali
 ministro vicario vel alio qui gerere officium fuerit requisiti ad confutandos repri
 mendos ac penitus tollendos huiusmodi errores prout in prefatis decre
 tali siue constitutione super cathedram ac extrauagante. Etas electionis
 continetur diligenti studio atque cura prouidentia ac intendatis prefatasque

constitutiones integre seruantes faciatis ab omnibus inuiolabiliter obseruari et si quos forsan huiusmodi danatos ut prefertur articulos: aut alium quem seu aliquos eorum pertinaciter asserere vel tenere: seu predicare inueniatis contra illos communiter vel diuissim: tanquam contra hereticos et de catholica fide suspectos procedere nec non ipsos et eorum quemlibet iuxta tantorum excessuum qualitatem per censuram ecclesiasticam: et alia oportuna iuris remedia auctoritate predicta compescere studeatis. in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum: liceat hanc paginam nostre declarationis: et constitutionis infringere: vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei: et beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Dant rome apud sanctum petrum anno incarnationis dominice millesimo quadringentesimo quarto anno sextodecimo. Ceterum ut earundem litterarum tenores maioris roboris et efficacie censeantur. Nos de venerabilium fratrum nostrorum sancte romane ecclesie cardinalium consilio et assensu: easdem predecessoris nostri litteras in omnibus et per omnia inuouantes approbamus: confirmamus: et presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum: liceat hanc paginam nostre inuouationis: approbationis: confirmationis et communionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit. indignationem omnipotentis dei ac beatorum petri et pauli apostolorum eius. se noverit incursurum. Dant rome apud sanctum petrum. Anno incarnationis dominice millesimo quadringentesimo quadragésimo octauo. tertio calendas iulij pontificatus nostri anno secundo sub plura vero blondis. Implica vero. A. de magio.

Lopia priuilegij in quo exemptio ordinis predicatorum continetur.

Præuilegium octauum.
Icolaus episcopus seruus seruorum dei. Dilectis filiis magistris et fratribus ordinis predicatorum salutem et apostolicam benedictionem. Dum sollicitè considerationis indigne prescrutamur. quod nos mundi speriti et illcebris voluntarie paupertatis subire onera. ut christi pauperis liberius noster obsequijs elegistis abnegando. Quis salubriter nosmetipsos dum etiam infra mentis archana reuoluimus quod ordo noster in agro dominico superna dispositione plantatus. uberes in orre domini fructus infert quodque salutis commoda gratia ex nostre sollicitudinis studio. quod laudabiliter continuare satagitis fidelium proueniunt animabus: dignum et rationi conueniens arbitramur: ut nos dictumque ordinem oportuni fauoris prosequamur auxilio: et spiritualis gratie priuilegio muniamur. Ex parte si quidem nostra fuit propositum coram nobis. quod nobis et ordini nostro non nullas libertates et immunitates apostolice sedis benignitas duxit hactenus concedere: sed quod vestre getis ocio inuidetes: super eis vos et ordinem ipsum molestent multipliciter et perturbent propter quod nobis facultas adimatur: libere deus obsequijs insistendi. Quare suppliciter petebatur a vobis. ut vobis et eidem ordini super his prouideretur de benignitate solita dignaremur. Nos itaque diligenter attendentes quod eo efficaciter et commodum: cultui diuinoque saluti operibus et aliarum

5
 profectibus intendere ac vacare poteritis: quo quietior et tranquillior fu-
 erit status vester volentes quoque prerogativa favoris et gratie nos et ordine
 persequi memoratum: vos et predictum ordinem ac ecclesias oratoria domos et loca
 vestra in quibus habitatis et habitabitis cum omnibus iuribus et pertinentiis suis, ac iussum
 alteri iurisdictione ac potestate omnimoda prorsus eximimus de gratia spirituali.
 Decernentes ex nunc eundem ordinem ac personas ecclesias oratoria domos et lo-
 ca prefata soli romano pontifici et romane ecclesie tam in spiritualibus quam temporalibus
 abique ullo medio subiacere. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre
 exemptionis et constitutionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis
 autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei et beatorum pe-
 tri et pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Dat. i. reate. v. calendas
 augusti pontificatus nostri anno primo.

Copia bulle que dicitur aurea martini pape quinti. Privilegium nonum.

Adrianus episcopus servus servorum dei. Ad perpetuam rei memoriam. Ad
 summi apostolatus apicem divina dispositio vocati. cum per clara dilectorum
 filiorum ordinis fratrum predicatorum professorum religionem et merita: intra
 nostre mentis recognoscere archana. et ad comedabiles quibus operis eorum
 ministerijs erga deum et homines idem mereretur exuberant fructus digne nostros
 diffundimus cogitatus: votis illis gratiosum libenter offerimus auditum
 per quem ipsorum statui et in denitatis consilium: et illa que pillos gete comodoque
 et perfectibus exquisita persequimur presidio munimus apostolice iugiter inualecat.
 Dudum si quidem quodam bonifati in sua obedientia vim nuncupatus: suas
 concessit litteras tenoris subsequens. Bonifati episcopus servus servorum dei. Ad
 perpetuam rei memoriam. Et si per cunctorum christi fidelium super quibus curam officij
 summi pontificatus divina disponente clementia gerere obligamur statum
 salubriter dirrigendo: libenter adhibeamus sollicitudinis nostre preces: illos
 tamen affectuosiori studio persequimur: quorum alijs a mundanis abstracti illece-
 bris. et gravibus penitentibus dediti celestibus inhiant: et ad illa per contemplationis pe-
 nas suavitatis et altius elevantur ut aquile: et cum marie pre optima proficiunt. Alij
 vero sanctam matrem sollicitudinem sectantes: celebrationi divinorum vacant
 solerti. Alij discunt et docent dei scientiam. et plebem instruunt in eadem. Alij
 quoque serventioris spiritus ardore succesi. non timores sed amantes: ad conversionem
 infidelium hanelant intepidi: ut valeant ad divinam archam multos affer-
 re manipulos. et de talentis eis creditis: bona domino reddere rationem. Illi per-
 fecto sunt fratres ordinis predicatorum: in dei ecclesia multiplicibus splendoribus
 radiantes: quorum sonus predicationis per diversa mundi climata: noscitur eximisse.
 Illi sunt quos de numero multiplicavit et meritis quibuscumque: sicut et alijs
 qui currentibus in stadio militantis ecclesie: eternum brauium elargitur. Qua-
 propter de ipsis curam vigilanter gerimus: ut eos in his sanctis operibus nihil im-
 pediat vel perturbet: sed ipsi oportune getis dulcedine potiatur. Unde est quod
 nos dilecti filij thome magistri: et dilectorum filiorum priorum et aliarum priorum
 dicti ordinis in hac parte supplicationibus inclinati: ac felices recordationis. Mi-
 colai. iij. et benedicti. xi. et nonnullos aliorum romanorum pontificum predecessorum no-
 strorum vestigijs inherentes ordinem ipsum: ac magistrum priores et fratres predictos
 dantes et futuros: nec non quascunque sorores: ac domos: monasteria: loca et

comendatio
ordinis

exemptio
ordinis

hospitalia quacunq; q̄ sub cura et regimine ordinis et fratrum predicatorum fuerint
p̄ tēpore cōstituta et eorum rectores et gubernatores cū oībus suis virib; et p̄
tinentiis: q̄ in p̄ntiarū optinēt et in futurū dante dño iustis modis poterūt
adipisci ab oī iurisdictione: dominio subiectōe: et potestate: quozlibet or-
dinariorū et p̄latorū: ac p̄sonarū ecclesiasticarū. nec nō a solutione cuiuscūq;
collecte pedagij: aut cuiuscūq; alteri; generis exactiōis. de aplice potesta-
tis plenitudine et ex certa scientia p̄orsus eximim; et totaliter liberamus
illaq; in ius: et p̄prietatē beati petri et sedis aplice et sub eorum sp̄uali et in me-
diata p̄tectione suscipimus atq; nra: decernētes ordinē magistrū priores
fratres sorores: q̄ nūc sunt et erūt p̄ tēpore domos monasteria loca et hos-
pitalia supradicta eorumq; rectores et gubernatores. cū oībus iuribus et p̄-
nētiis hui; solū et immediate sedi p̄dicte subiaccere: itaq; ordinarij et p̄lari
aut hui; seu quēvis alie p̄sone in ea vtpote p̄orsus exempta. gnāliter vel
specialiter aut cōmuniter vel diuisim nō possint quauis auctoritate excō-
municationis suspensionis. et interdicti sententias p̄ mulgare: aut alias
etiā ratione delicti. seu p̄tractus: vel rei de qua agatur vbiq; cōmittat
delictū ineatur p̄tractus: aut res ipsa p̄sistat potestatē seu iurisdictionē ali-
quā quodlibet exercere. Quodq; magister priores fratres sorores recto-
res et gubernatores p̄facti ratiōe domorum locorum monasteriorū hospitalium
p̄dictorum: aut quozcūq; aliorū bonorum: aut possessionū q̄ in p̄ntiarū habent
et iustis modis p̄ntate dño habebūt in futurū seu alia quauis occasiōe de
cimā vel aliā p̄tionē: aut annuos redditus seu censu vel p̄curationē ali-
quā: vel aliā subuentionē legatis vel nūtijs dicte sedis: aut ordinarijs lo-
corū. vel alijs quibuscūq; aut pedagij vel theolonia et alias exactiones qui-
busuis regib; seu alijs personis ecclesiasticis vel secularibus dare et solue-
re minime teneātur: nec ad illad cōpelli possint vel sup̄ h̄ aut alias aquo-
quā quodlibet cōueniri p̄ litteras sedis p̄dicte: aut legatorū vel delegatorū
seu nuntiorū ipsius aut diocessanorum locorum vel rectorū terrarū ecclesie roma-
ne: aut quozcūq; aliorū ēt si in eiusdē sedis litteris p̄tineat exp̄sse. qd̄ ad
quauis exēpta vel nō exēpta loca seu monasteria se extendāt: et aliquā eis
cuiuscūq; tenoris existat ipsius sedis indulgentia nō obfistat: nisi forsan
dicte littere apostolice de dicto ordine et p̄ntibus: de verbo ad verbum: ac
etiā monasterijs locis et domib; ipsorumq; rectoribus ac gubernatorib; et
p̄sonis p̄dictis: plenā et expressam ac etiā specialit̄ et notat̄ fecerūt men-
tionē. Et nihilomin; volum; et eisdē magistro priorib; et fratrib; auctori-
tate aplice cōcedimus. q̄ ipsi de p̄ntibus et in eis cōtēntis: alicui ex locorum
ordinarijs quo aduixerit nisi semel tantū: si sup̄ hoc per eū fuerint requi-
siti fidem facere nequaquā teneant: nec ad illud aquoquā inuiti valeant co-
hārtari felicitis recordatiōis inocētij pape. iij. predecessoris nostri: et alijs
cōstitutionib; aplice legib; imperialibus statutis: et cōsuetudinib; per que
p̄missa possent quodlibet infringi vel impediri. et alijs p̄trariū editis nō
obstātib; quibuscūq;. Nos. n. quolibet excoicationū: suspensionū: et inter-
dicti snias: et quoscūq; p̄cessus: quasuis penas sententias cōtinentes q̄s
et quos contra magistrū priores fratres sorores domos et hospitalia per-
sonas et alia supradicta p̄tra tenorē et formā presentū et exēptionis huius-
modi p̄ mulgari et haberi cōtingerit: irritas decernimus penit̄ et inanes.

6
Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostrę exemptionis liber-
rationis suscepcionis: volūtatē pcessionis et pstitutionis infringere: vel ei
ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attēptare psumserit indignatio-
nem omnipotentis dei: et beatorū petri et pauli apostolorū eius: se noverit
incursurū. Datum rome apud sanctū petrū. v. calas. May. pontificatus
nostri anno terriodecimo. Cū autē sicut exhibita nobis nup. p pte dilecti
filij Leonardi magistri gnālis dicti nordinis: et eorūde fratrū petitio cō-
tinebat: licet littere pmissę per nos: qui etiā sacra constantienē approbante
synodo exēptionib⁹ vni toti pcessionis ordini def hie nō cēsum⁹ subsistentie
vigorisq; sint relictę. ipsi tñ leonardus et fratres a nobis: q post pestiferi i
dei ecclesia sublationē scismatis dñci gregis pastoz vnic⁹ fore pspicimur
potioris apostolice auctoritatis ministerio fulciri gestiāt lras antedictas
Nos itaq; leonardi et fratrū predictoz in hac pte supplicationib⁹ inclinati
pntiūq; serie lras approbātes easdē: illas iuxta oimodas ipsarū cōtine-
ntiam atq; formā roboris firmitate plenarij decernimus subsistere foreq;
sabrinas. Nulli ergo oio hominū: liceat hanc paginā nostrę approbatiōis
et cōstitutionis infringere vel ei ausu temerario parrare. Si quis autē hoc
attemptare presumpserit indignationē oipotentis dei: et beatorū petri et
pauli apostolorū eis se noverit incursurū. Datum florētie calas Julij.
pontificatus nostri anno tertio.

Copia privilegij qđ dicitur mare magnum Sixti pape quarti: nec nō
multozum alioz pontificum. Privilegium. x.

¶ Iustus episcopus servus servoz dei. Ad ppetuā rei memoriā. Regi
mini vniuersalis ecclesie meritis licet in sufficientib⁹ disponente
dño pñdētes curis puegemur assiduis: vt iuxta credite nobis de-
sup dispensatiōis officiū: quieti subditoz quozlibet pñrtim sub religiōis
pdicatoz hīru studio vacantiū pie vite in quoz vtiq; pspitate re- cūmur
ingi quātū nobis ex alto cōceditur sollicitudinis studio intendamus et vt
ea q p diuini cultus dicte religiōis in cremento aiarū et salute a p. eces-
soribus nostris. romanis pontificib⁹ pñde facta sunt: sublati ambiguita-
tibus q ex inde emeruisse noscūtur in sua integritate persistant: nostri mini-
sterij ptes interponimus eff. caces. Dudum sigdē a felicis recordationis
eugenio papa quarto pdecessore nostro emanauerunt littere tenoris sub
sequenti. **EUGENIUS** Ius ep̄s seru⁹ seruoz dei. Ad ppetuā rei memo-
riam. Romanus pontifex in quo potestatis plenitudo cōsistit: ad statum
ecclesiasticarum personarū sua presertim mūdani abiectis illecebris: sub
sacro religiōis iugo altissimo vota redentiū: et circa fideliz animarum
salutem: nec non hereticoz et alioz infidelium quozlibet debitam cōuer-
sionem predicationibus et doctrina continue laborātium libenter inten-
dens: nōnunq; per suos pdecessores in earū fauorē gesta innouat et ap-
probat: ac confirmat pnt illud conspici in duo salubriter expedire. Nunc
est q nos dilecti filij Bertolomei ordinis fratrum predicatorū ac theolo-
gie pfefforis nec nō generalis totius ordinis hui⁹ magistri deuotis in hac

Eugen⁹

Martin^o

parte supplicationib⁹ inclinati: quasdam felices recordationis. Gregorij xi. ad instar non nullorum romanor^{um} pontificum predecessorum suorum dilectis filiis magistro prioribus et fratribus vniuersis eiusdem ordinis per eum concessis necnon alias Martini. v. predecessorum nostrorum et concessas huiusmodi confirmatorias litteras quas diligenter inspicere et examinare quaru^mq^{ue} tenorem de verbo ad verbum presentibus inseri fecimus. auctoritate apostolica tenore presentium. ex certa scientia innotuimus et confirmamus. ac presentis scribi patrocinio comunimus. Tenor vero singular^{um} predictarum litterarum talis est. **MARTINUS**. episcopus seruus seruorum dei. Dilectis filiis magistro prioribus et fratribus vniuersis ordinis predictorum salutem et apostolicam benedictionem. Ex apostolice sedis prouisione ad personarum deo deuotarum presertim sub regulari obseruantia: et in fauore fidei catholice domino famulatum studio pie vite deuotione puenire dignoscitur. ut Romanus pontifex quandoq^{ue} predecessorum suorum romanorum pontificum gesta inouet. et in nouatione restauret. et auctoritate fulciat inouata. Hinc est quod nos vestris deuotis in hac parte supplicationibus inclinari. quasdam litteras felices recordationis gregorij pape. xij. predecessorum nostri. ad instar nonnullorum aliorum romanorum pontificum predecessorum suorum nobis et ordini vestro concessas quas diligenter inspicere et examinare quaru^mq^{ue} tenorem de verbo ad verbum presentibus inseri fecimus auctoritate apostolica tenore presentium ex certa nostra scientia innotuimus et presentis scripti patrocinio comunimus. Tenor vero dictarum litterarum talis est.

Gregori^o

GRIGORIUS. episcopus seruus seruorum dei. Dilectis filiis magistro prioribus et fratribus vniuersis ordinis predicatorum. Salutem et apostolicam benedictionem. Virtute conspicuos sacri nostri ordinis professores qui contemplationi celestium seruenter innigilant. et pie vite studio sine intermissione desudant. decet per apostolice circumspectionis auxilium sic proinde ac solite confoueri ut alicuius preteritu calumie nullum interne pacis excidium. nulliusq^{ue} religionis status perferant detrimentum: sed in his robur et vigor habent per quem circa cultum diuini nominis deuotis et getis meritis inualeant. Hinc est quod cum sicut nobis exponere curauistis. tu fili generalis magister et predecessores tui iuxta eiusdem ordinis consuetudinem obseruata hactenus: ac a sede apostolica tollerata statim postquam electi sumus predicti constitutiones observastis. fratri ipsius curam gesserit magister officium plene ac libere in omnibus exercentes iuxta fratres nobis deuote ac humiliter obedierint et intederint reuerenter ac in eodem ordine sit statum: ut magister ipsius qui pro tempore fuerit a magisterii officio amoueri valeat ad diffinito-ribus capituli generalis: nos volentes ambiguitatis scrupulum in hac parte de nostris cordibus amputare ac ordinem ipsum prefate sedi immediate subiectum a sede apostolice gratie attollere singulari: vestris supplicationibus inclinati deuoti dei vice ad instar felices recordationis Bonifacii. viii. et Benedicti. xi. romanorum pontificum predecessorum nostrorum: ut successores tui filii magister qui erunt pro tempore ordinis magistri effecti. curam aliarum fratrum ipsius ordinis plene habeant et libere gerant: ipsosque fratres auctoritate propria ligare ac soluere: necnon in eodem ordine agere valeant qui ipsi et prefati ordinis diffinitores iuxta predictas provisiones

**De magi
stro ordinis
gendo et a-
mouendo.**

**Dignitas
ordinis.**

eiusdem ordinis et fratribus sui deum viderit expedire: aliasque possint effici
 magisterij in omnibus exercere. hisdemque fratribus tibi magistro et successoribus tuis
 deuote et humiliter obediant et intendant: et prefati successores et tu magister
 a diffinitoribus capli generalis ordinis ipsius sui ordinis constitutiones eius-
 dem absolui et amoueri possitis auctoritate apostolica indulgentiarum
 habentes et firmiter quicquid super premissis per te magister dictusque predecessores
 fratres et diffinitores factum et obseruatum est actenus: concessa tibi exequendi
 magisterij officio quo ad premissa omnia et alia libera facultate. fratres autem
 de ordine nostro quos sui constitutiones ipsius ordinis conuentibus nostris
 deputandos duxeritis in lectores: sine alterius cuiuscunque licentia libere in
 domibus predicti ordinis legere et docere valeant in theologica facultate
 illis locis exceptis in quibus viget studium generale: ac etiam quilibet in facultate
 ipsa docturus: ut magister incipere soleniter consuevit. Et licet episcopus et dyocessanus
 debitam et deuotam obedientiam impendantis: nolumus tamen quod circa instituta et pre-
 cipue super institutione et destitutione personarum eiusdem ordinis ex hoc preiudicium ali-
 quod incurrat. Quando vero in aliquo capitulo vel conuentu nostri ordinis de provincia
 vel conuentuali potius occurrerit electio facienda. si ex aliqua causa facta electio-
 nem a fratribus eiusdem ordinis quorum interest. non contingat forsitan confirmari su-
 perior ad quem confirmatio electionis huius pertinet aliquem de illis fratribus quos
 ipsi electores vel maior pars eorum per litteras suas ab eo petierint. quando ad ipsum
 pro electi confirmatione transmittunt eis de nostra licentia concedere valeat in
 priorem. In electionibus quoque eorundem magistrorum personarum provincialium ipsi
 us ordinis fratribus qui debent electionem huiusmodi celebrare cum eos frequen-
 ter de remotis partibus oporteat peruenire: tempus super hoc statutum a iure non cur-
 rat: nec ipsi in hac parte iuris regalis coartentur. Et quod eiusdem ordinis fratres
 de locis ad loca ipsius ordinis sepius transmittuntur propter quod stabile et perpetuum in-
 certis et determinatis eiusdem ordinis domibus non faciunt mansionem: quod etiam
 bonos et idoneos ac probatos a vobis fratres facitis ad ordines promoueri li-
 ceat nobis ordinandos fratres eiusdem ordinis quibuscunque malueritis catholicis
 pontificibus communionem et gratiam apostolice sedis habentibus precurare: ipsosque pontifi-
 ces usque presentatos a vobis fratres sine quolibet examinatione per eundem pontificem
 facienda et absque omni permissione vel obligatione ipsorum ordinandorum suorum ad or-
 dines promoueri. In locis autem in quibus dignitas liceat vobis habere oratoria in
 quibus cum altari portatili possitis missas solennes et alia diuina officia celebra-
 re ac etiam recipere ecclesiastica sacra. Cum generale interdictum fuerit in ecclesiis et
 oratoriis vestris et alijs quibuscunque cum ad loca peruenitis ecclesiastico suppo-
 sita interdicto: clausis ianuis interdictis et excoicationis exclusis non pulsatis
 campanis et submissa voce liceat vobis celebrare divina et ecclesiastica recipere
 sacramenta: omnimodo tamen non dederitis interdicto: nec contingat vobis spe-
 cialiter interdicti: neque ecclesie vel oratoria ipsa fuerint specialiter interdicta.
 His vero quod vestris morantur obsequijs cuncta libere ministrare possitis ec-
 clesiastica sacramenta: et ipsos cum decedunt in nostris oratorijs sepellire. Si
 qui autem in terris in quibus residetis vel earum personas excoicationis seu in-
 terdicti sententias contingerit promulgari pueri in nostris seruitijs deputati ne
 gociorumque nostrorum procuratores et operatori qui in nostris locis eorum ope-
 ribus personaliter continue insteterint huius sententiarum obnoxij minime

De lecte-
ribus

De electio-
ne priorum
aliorumque
latores etc.

De ordi-
nandis fra-
tribus

De orato-
rijs suorum

De vito-
ribus suorum

De puer-
latiōe eūz
excōicatis

De abso-
lutiōe z di-
spēsatiōe p
latōrum z
frūm ordi-
nis.

De abso-
lutiōe z di-
spēsatiōe p
latōrum z
frūm ordi-
nis.

De abso-
lutiōe z di-
spēsatiōe p
latōrum z
frūm ordi-
nis.

De liber-
tate ordi-
s frūm q
cogi n pnt.

habeant ibiqz possint audire divina. iuxta formā que locis ipsis eo casu a se
de apostolica est cōcessa: nisi eisdēz cām dederint: vel excōicari spāliter seu
interdicti ptingat eosdē. Et qz vos extremā patiētes p xpi noie paupratē
exhortatiōis pio studio bonos ad poriora dirigitis: z errātes in rectitudis
semitā laudabilr reuocatis: cōcedim⁹ vt in excōicatoriū terris libere cōmo-
rari z ab eis tūc ēt qñ vos vel ipos trāsire ptingerit: necessaria vite deposce-
re ac recipere valeatis. Magister quoqz z singuli pōres puinciales z cōuen-
tuales ac vices eorū gerentes in puincijs z cōuentib⁹ ac locis sibi cōmis-
sis pāctis sribus constitutis. nec nō z sribus alijs eiusdem ordinis inter-
dum ad eos declinātib⁹ vndecūqz absoluteione z dispēsatiōe indigentibus
siue pūsqz intrauerint ordinem siue post in casib⁹ qbus excesserint pro q-
bus excōicationis vel interdicti aut suspensionis incurrerint snias a iure
vel iudice gnāliter pmulgas: z huiusmodi snijs inodati: aut in locis sup-
positis ecclesiastico interdicto diuina officia celebrātes vel p̄suscipientes or-
dines sic ligati votā irregularitatis incurrerint: absoluteiōis z dispēsatiōis
beneficium valeant imptriri: nisi adeo grauis fuerit z enormis excessus q
sint ad eandem sedē merito destinādi. frēs etiā nostri quos pro tēpore
vos magistri z priores tā puinciales qz cōuentuales: nec nō z vices no-
stras gerentes in pprios habueritis cōfessores: absoluteiōis z dispensatiōis
beneficium vobis cū expedierit valeant ipartiri iuxta formā concessionis
sup absoluteiōe z dispensatiōe frūm eiusdēz ordinis supius nobis facte. Ad
hec volentibus nro aggregari collegio qui suspēsiōis: aut interdicti vel
excōicationis snijs a iure vel a iudice pmulgas generaliter sunt ligati ab-
solutionis beneficium obseruata forma canonica impartiri: ipsosqz in fra-
tres recipere: ac eos qui post assumptū hitum vel pfessionem emissam re-
colluerint se talibus in seculo finisse sentētijs inodatos: fm formam ipsaz
vos magistri z singuli priores puinciales z cōuentuales ac vices vestras
gerentes: valeatis absoluerē: z cū regularitatibus dispensare. si forsitan ta-
libus inodati sentētijs vel in locis interdicto suppositis diuina p̄sumpse-
runt officia celebrare: vel ordines suscepint. ita tamē qz si aliqui ex huius-
modi eisdē sentētijs ppter debitū sint ascripti satisfacciant vt tenent. Cete-
rum vestra discretio caute pvideat vt aplice sedis legatorū ipsius z ordi-
narioz locoz in absoluteiōibus huius scandalum euitet. Porro qeti no-
stre puidere volentes q per lras aplice sedis: aut legatorū seu delegatorū
ipsius cōueniri a quozqz minime valeatis: z q ad pecuniā coligēdam cog-
non possitis iniri per lras ipsius sedis decetero impetrandas qd qz nullus
vestrum correctiōis seu visitatiōis vel inquisitionis officium monasterijs
vel ecclesijs siue qbuscūqz psonis impēdere vel ad cognitiōes causarū ci-
tationes ptiū z denunciatiōes sniarum interdicti z excōicationū pcedere:
aut recipere curam monialiū seu religiosarū quarūlibet psonarū teneat per
aplicas lras impetratas z imposterū impetrādas: nisi hui⁹ aplice lre. de l3
indulto z ordine vestro expressam fecerit mētiōē auctoritate nobis apli-
ca indulgem⁹. Concedim⁹ etiā vt ad visitāduz aliq monasteria monialiū
cuiuscūqz ordinis cōpelli aliqten⁹ nō possitis: aut recipiēdū cōmissiones cā-
rum seu sniaz executiōes: vel alia ptingētia cās ipsas p lras prefate sedis
in quibus facta non fuerit de indigentia huiusmodi mētiō spālīs siue p

8
legatos vel delegatos ipsius. Nullus insuper archiepiscopus vel episcopus, nullusque alius prelatatus ecclesiasticus: vel eorum vicarii: vel officiales ad portandum seu deferendum litteras: vel exequendum ac denunciandum suas contra principes seculares: coheredes populos seu quoscunque benefactores vestros, nullusque delegatus vel ordinarius iudex ad faciendum citationes vel commissiones recipiendas siue quod sitis in causis aliquibus accessores: seu ad alia litteras controuersias contingentes in causis que coram ipsis tractantur: quoscunque vestrum compelli valeant: sine predictae sedis mandato vel licentia speciali expressam faciente de hac indulgentia mentem: nec quoscunque vestrum parere vel intendere teneat super his monitionibus et mandatis: aut inssionibus eorundem: aut facere vel implere quod in hac parte duxerint iniungendum. Ceterum magistri et singuli priores provinciales atque ipsorum vicarii illos ex fratribus de quibus auctoritate litterarum sedis apostolice vel legatorum ipsius archiepiscopi et episcopi vel aliis quibuscunque primum extitit vel imposterum contigerit prouideri: et non obstante contradictione aliqui possint ad suum ordinem reuocare nec per litteras eiusdem sedis seu legatorum ipsius iaz obtentas vel de cetero obtinendas aliquos de fratribus ipsius ordinis: prefatis archiepiscopi et episcopi: aut alijs teneantur in socios deputare: nisi dicte littere apostolice obtinende de indulto huiusmodi et ordine ipso expressam fecerint mentionem: et alias id honestati ordinis et illorum saluti viderint expedire. Nullus autem legatus nisi de latere nostro missus auctoritate litterarum sedis apostolice spalem de hoc indulto et ordine nostro non facientem mentionem, nullusque platus aut aliqui persona religiosa vel secularis: de fratribus eiusdem ordinis seu cardinalis romane ecclesie ad sua seu ecclesie negocia procuranda: vel secum manendum aliquos assumere valeat: nisi quos magister vel prior provincialis ipsorum tanquam idoneos et discretos sibi duxerint assignandos: quos et volumus subiacere ordinis discipline. Illos vero ordinis ipsius fratres qui ad predicandum crucem vel inquirendum per hereticam prauitatem seu ad alia huiusmodi negocia sunt vel fuerint deputati ubicunque a sede apostolica: tu sibi magistri tuncque successores remouere seu reuocare et penitus transferre, ipsique qui supersedeant iniungere aliosque substituere cum expedire videritis licite et libere valeatis: ac in eos si contrauerint censuram ecclesiasticam exercere: ac quilibet prior provincialis vel eius vicarius eiusdem ordinis illud ipsum in sua provincia circa fratres ipsius ordinis: quibus ab eadem sede filia contigerit in illa committi facere possit: non obstantibus aliquibus litteris vel indulgentiis apostolicis impetratis vel imposterum impetrandis que de hoc non fecerint mentionem. Inhibemus quoque neque post professionem in ordine vero factam ab ipso ordine siue magistri vel sui prioris licentia discedat: discedentem vero absque cautione litterarum alterius ipsorum preteritum alicuius privilegii apostolice sedis, nullus audeat retinere: quod si forte retinere presumpserit vobis magistri et singuli priores denunciare: et vestris vicariis licitum sit in ipsos discedentes fratres excommunicationis sententiam taxare: et vestris vicariis licitum sit in ipsos discedentes fratres excommunicationis sententiam promulgare: detinere vero eosdem secum vel in monasterijs seu ecclesiis suis, nisi eos elegerint postquam eis denunciatum fuerit: excommunicationis sententiam volumus subiacere non obstantibus quod excommunicati suspensi vel interdicti non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam de indulto huiusmodi mentionem. Si vero aliqui de fratribus nostri ordinis post optentam licentiam a sede predicta: aut a vobis ad religionem aliam et transiendi infra quos vel tres menses se ad illam religionem suam

De socijs
platorum

De inquisi-
toribus et p-
dicatoribus

De apostatis
et ab ordi-
ne licenti-
andis

b 2

saluti congruā nō contulerint: et ipsius nō susceperint habitū regularē: licet
 tum sit vobis singulis magistro et priorib⁹ et vices nostras gerētibus pra
 ipsos tanq̃ p̃ alios nostri ordinis apostatas pcedere: sed q̃ honestati dicti
 ordinis videritis expedire. Illud idem intelligi volum⁹ de illis q̃ post su
 ceptidē hūius alterius religiōis infra tps pbatōis nulla p̃fessione fa
 cta: inde p̃sumpserint resilire: aut etiā si post p̃fessionem huiusmodi ad re
 ligionē latiorē seu mitiorē ordinem trāsierint: vel q̃ absit ad seculū reuer
 tant: nos volum⁹ p̃ ipsos rigorē nri ordinis exercere. Apostatas vero nri
 ordinis excoicare cape ligare incarcerare: et alia subdere discipline rigori po
 sitis p̃ vos ac etiam alios in quocūq; habitu p̃tigerit eos inueniri inuoca
 to ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Inhibem⁹ etiā vt fratres
 quos ab ordine vestro pro suis culpis per magistrū vel priores ac eorum
 vicarios expelli contingerit: vel qui egressi fuerint proprio suo motu p̃di
 care confessiones audire seu docere p̃sumant: nisi ad alium ordinē iniquo
 licite huius exerceant officia trāsierint: de nostra vel magistri seu prioris
 vel vicarij ipsorū licētia spālī qd̃ si forte ipsi cōtra huius inhibitiōem no
 stram aliquid sup̃ premissis temere attēptare p̃sumpserint: vos magri et sin
 guli priores et vel vestri vicarij in illos quos infra fines p̃dicatiōis sue iux
 ta cōsuetudinē ordinis nostri distractos inueneritis talia p̃sumētes: mo
 nitione p̃missa auctoritate nostra excoicationis sniam valeatis p̃mulgare
 Eiectos at̃ de ordine nro vel egressos q̃ acceptiōe in eodē ordine suis cul
 pis exigentib⁹ reddiderint se indignos: et alios fr̃es eiusdem ordinis extra
 tionabili causa ad quoscūq; ordines approbatos: preterq̃ ad beati Au
 gustini hospitaliorū et aliorum religiosorū arma portantū aduitandā occasi
 onem ehagandi vos magistri et singuli priores seu vri vicarij cū testimo
 nialibus lris auctoritate nra licētiandi liberam habeatis facultatē. Mos
 enī districtius inhibemus ne tales ad alium ordinē aliter trāsire vel aliq
 eos recipe seu retinere p̃sumāt: absq; licētia spālīs sedis apostolice faciē
 te de hoc plenariā mentidē. Inhibemus et vt nulli sine sit in religionis
 ordine siue extra ordinem cōstitut⁹ habitū vestrum: aut ita cōsilem qd̃ pp
 eum frater p̃dicator credi possit differre liceat absq; mādato sedis aplice
 spālī. Et vt dicta inhibitiō maiorē consequat̃ effectū statuimus: vt bi qui
 bitum vestrū: aut sibi cōsilem p̃dicto modo deferre p̃sumpserint ad dep
 nendū ipm per dyocesanos locorum cū a nobis requisiti fuerint monitione
 p̃missa per censurā ecclesiasticā appellatiōe postposita cōpellantur. Le
 terum cū humilitas vestra sibi delatitudine orbis terre nihil preter do
 mos et ortos cū virgultis premiorū obtentu celestium duxerit reseruand⁹
 nos pie volentes q̃ illorum fruct⁹ vre paupertatis vsibus applicent: vt
 de dictis ortis et virgultis nostris nulli decimam teneamini exhibere vo
 bis auctoritate presentū indulgemus: districtius inhibendo ne q̃s a no
 bis dep̃missis aliquid erigere vel extorquere p̃sumat. Quia vero nōnulli
 nostre religionis hitum assumētes diuersis personis que sciri et inueniri nō
 possunt aliqua bona restituere interdum tenent: vobis magistro et priori
 bus ac vicariis p̃dictis cōcedimus: vt singuli nostrū in locis sibi cōmis
 sis bona ipsa in pios vsus conuertere valeant: put sim deum viderint ex
 pedire. Sepulturam quoq; in locis cimiterijs et ecclesijs vestris cōcedim⁹

De deci
 mis nō sol
 nendis

De resti
 tutione ier
 torum

De sepul
 tura et ere
 quijs de
 corum

qui se illis sepelliri deliberauerint: nisi excoicati: vel interdicti: aut etiā
 publici usurarij fuerint nullus obstat: salua tñ iustitia illarū ecclesiarū
 a quibus mortuorū corpora assumuntur: districtius inhibētes: vt nulli religiosi
 vel seculares vobis in vitis aliquorū corpora defunctorū in vestris cimitē-
 rijs sepellire aut in ecclesijs vestris in illaz solēnia: vel p aīab⁹ ipsoz q ad
 loca vestra tumultuādi ferūtur: ibidē eregas celebrare: sine nostro assensu
 z voluntate psumant. Inhibemus insup vniuersis fratribus ordinis vestri
 ne aliq eoz: alij q platis suis peccata sua pferi psumant: nisi necessitatē
 vigeat articulo: vel nisi forsā magister vel prior p prius alicui fratri de-
 derit fratri alteri eiusdē ordinis licētā pferēdi. Vniuersis autē ecclesiarū
 platis z alijs inhibemus: ne cōfessiones vras vobis in vitis audire vel
 cōpellere vos ad synodos seu cōuocatiōes suas accedere vel cū eis extra
 ciuitatē vel intra pcessionaliē exire: aut suis cōstitutionib⁹ subiaccere vel ca-
 pitula scrutinia vel inquisitionē in locis vestris vel alibi de vobis facere:
 aut fidelitatē iuramento firmatā annualiter obediētā a priorib⁹ z supio-
 ribus vris erigere aut de ipsoz institutione vel destitutione seu de statu
 nostri ordinis se aliquaten⁹ intrōmittere: seu phibere: ne ad ciuitates vel
 vilas vbi religiose z honeste p morari possitis aplis euocati audeatis ac-
 cedere: ibiq⁹ p nris vsibus pstruere bedificia ecclesias seu oratoria: aut in-
 cedentes fratres seu pstruētes huiusmodi vel receptatores ipsoz excoica-
 tionis sniam ferre psumant. Cōcedimus quoq⁹ vobis vt de illis q in or-
 namētis vel pro eis aut libris fabrica luminaribus āniuersario septimo
 vigesimo: trigesimo: siue alijs ad ppetuū cultū diuinū: seu pro pntatijs:
 aut victu ad sustentatiōē vestrā: vel indumentis. nec nō p annuis cētib⁹
 redimendis ad quorū solutiōē aliqne dom⁹ vri ordinis obligati noscunt⁹
 vel de domib⁹ p dijs z ortis. alijsq⁹ locis vobis secūdū instituta vestri or-
 dinis oportunitas: aut de his q p huiusmodi domibus predijs ortis: z locis
 emēdis: vobis legant⁹: dūmodo pmissa nō pueriātur in alios vsus: sed i-
 illos dūtaxat p quibus relinquūtur: aut alios etiā q in hac cōcessione vel in-
 dulgentia pūctur: nulli canonicā portione aliquā teneamini exhibere.
 Et ne qs a vobis vel vltimarū executorib⁹ voluntatū seu decedentiū he-
 redib⁹ de pmissis: aut de his q vobis in vltimis voluntatib⁹ absolute legā-
 tur: vel alias p vestris necessitatib⁹ pferuntur: aliqd erigere vel extorquē
 psumat: districtius inhibem⁹. Quid hec liceat fratrib⁹ nostri ordinis: cū de
 priorib⁹ locis suis ad alia loca se transferant: tā edificia seu oēm edificiorū
 materiā locorū q dimittūt dedicatis ecclesijs dūtaxat exceptis: quā libros
 calices z paramēta secū ad alia loca trāsferre: ac edificia ipa cū solo z alijs
 ad eadē loca pinentib⁹: pter ecclesias p psonas ad hoc a sede aplica de-
 putatas vendere: p sūq⁹ ptiū in aliorū locorū ad q dicti fratres se trāsfe-
 runt edificatiōē seu alias in eoz vtilitatē puertere: sed q eis videbitur
 melius expedire. Et ne aliq epi vel archiepi aut alij ecclesiarū plati: seu
 quenis aliq psona ecclesiastica vel secularis pdicta loca seu bona occupare
 accipere vel usurpare: aut quoquomō sibi vendicare psumat: absq⁹ dicte
 sedis licētia speciali districti⁹ inhibemus. Indulgentes vobis vt ad pre-
 stationē pcuratiōnū legatorū pdicte sedis: vel nūtiōz ipsius seu dyocesa-
 no plocorū aut exactionū vel collectarū seu subsidiorū: vel pvisionū quarū-

De sacra
 mērali cō-
 fessioe fra-
 trum.

De cano-
 nica por-
 tiōe nō sol-
 uenda.

De bonis
 ordiis trās-
 ferendis.

De colle-
 ctis z exa-
 ctionibus

b iii

De pstita
tione Inno
centij qrti
q infrigit

Martin^o
quintus.

Cōtra ca-
pū dūdū.

cūq; minime teneamini: nec ad ea soluēda p litteras dicte sedis: aut lega-
torū aut nūtorū eiusdē: seu rectorū terrarū ecclesie romane ipetratas seu i
posterū ipetrādas: cuiuscūq; tenoris fuerint in ppetuū cōpelli positis: nisi
dicte sedis lre ipetrāde plenā et exp̄ssam de indulto huiusmōi: et dicto ordi-
ne fecerint mētionē. Ceterū cū felicis recordatiōis Innocēti^o papa qrtus
pdecessor noster. olim duxerit statuendū vt exēpti q; cūq; gaudeāt libertate
inhibitionū tū rōne delicti seu p̄ctus. aut rei de qua ptra ipsos agitur: rite
possint corā locorū ordinarijs cōueniri: et illi quo ad l̄ suā in illis iurisdic-
tiōe putius exigit exerce. Nos vobis vt occasione pstitutionis huiusmodi
nullū libertatib⁹ imunitationib⁹ vobis et ordini vestro: p p̄uilegia et idul-
gentias ab applica sede cōcessis vel iposterū cōcedēdis p̄iudiciū gnētur au-
cto: ritate p̄iū indulgem⁹: decernētes vos seu psonas v̄ri ordis ipdictis
casib⁹ ordinarijs ipsis minime s̄biacere decernim⁹ q̄ irritū et inane q̄cqd p̄
tenorē p̄cessionū et inhibitionū huiusmōi p quoscūq; fuerit attēptatū: et i-
terdicti suspēsiōis et excoicationis snias si q̄s p̄ cōcessiōes pstitutiones et in-
hibitiōes easdē: in vos vel vestrū aliq̄s vel loca v̄ra: seu bñfactores vel
executores aut heredes p̄dictos iposterū p mulgari p̄gerit: penit⁹ nō te-
nere. Nulli q̄ oio hoium liceat hāc paginā n̄rarū p̄cessionū pstitutionū et in-
hibitionū ifringē vel ei ausu temerario p̄bire. Si q̄s aut l̄ attēptare p̄supse-
rit indignationē oīpotētis dei ac beatorū petri et pauli ap̄lorū ei⁹: se nonerit in-
cursurū. Datis auinion. secūdo nonas martij: p̄r̄ iheatus n̄ri anno qrtō
Ceterū vt earūdē l̄rarū tenor sic insertos oīmodā rei seu facti certitudinē
faciat auctoritate applica decernim⁹: vt illud idērobur. eāq; vim et eūdez
vigorē tenor ipse: p oia habeat q̄ haberēt originales lre supradicte et ea-
dē p̄sus huiusmodi tenori fides adhibeat. q̄ncūq; et v̄cicūq; sine i iudicio
vel alibi vbi fuerit exhibitus vel offēsus: et eidē stet firmit⁹ in oib⁹ q̄ eisdē
originalib⁹ l̄ris adhiberet. ac sicut eis staret si forent exhibite vel offēse:
nec p l̄ originalib⁹ litteris dicti Gregorij seu Bonifacij aut B̄ndicti ad-
quorū instar ille sunt edite pducere seu oīdere teneamini. Ceterū ne dubi-
tationes ac p̄rouerbie q̄ alias vos plurib⁹ laborib⁹ et exp̄sis nexauerunt
de cetero vobis fiāt. ex certa scia decernim⁹ vt dictū p̄uilegiū Gregorij pa-
pe. xi. in iudicio et eē in q̄libz suā dispōne inuolabiliter obseruetur. Non
obstātib⁹ pstitutionib⁹ aplicis illa p̄sertim felicis recordatiōis clementis
pape. v. p̄decessoris n̄ri edita i cōcilio viēnen⁹ q̄ incipit Dudū nec nō p̄u-
legijs gr̄ijs et cōcessiōib⁹ aplicis in gnē vel in sp̄e q̄busuis ecclesie psonis
sive locis s̄b q̄uis forma vel exp̄ssiōe v̄borū etiā si de his hūda cēt in p̄i-
bus mētio sp̄et. al̄ seu p q̄ p̄iibus nō exp̄ssa aut totali de v̄bo ad v̄bū nō
inserta earū in toto seu i aliq̄ pte sui effect⁹ posset aliq̄lter ipediri: et alijs p̄-
r̄is q̄buscūq;. Nos aut ex n̄re irritū decernim⁹ et inane si secus sup̄ his:
aut eorū aliq̄ aquoq; q̄uis auctoritate sciēter vel ignorantē cōtigerit attēpta-
ri declarātes clausulā illā: v̄z salua tū iustitia ecclesia et illaz a q̄b⁹ mortuorū
corpa assumūt in oīo⁹ alijs oī bē intelligi: p̄ter q̄ in his de q̄b⁹ i ip̄o p̄u-
legio sp̄et al̄r canē. q̄ canonica portio minime ex̄git. N. Ali q̄ oio hoīus
liceat hāc paginā n̄re inonatiōis p̄munitiōis voluntatis cōstitutiōis et de-
claratiōis ifringē vel ei ausu temerario p̄bire. Si quis aut hoc attēptare p̄-
sumpserit indignationē oīpotētis dei et beatorū petri et pauli ap̄lorū eius

se nouerit incursum. Datū Rome apud sanctos aplos. xii. cal. iunii. pontificatus nri anno. x. Ceterū vt quālibet ltrū earūde tenor sic insertus oimodā rei seu facti certitudinē faciat auctoritate aplica p̄dicta decernim⁹ ⁊ illud idē robur eāq; vim ⁊ eūde vigore tenor ip̄e p oīa hēat quē hērent singule originales lre supradicte: ⁊ eadē p̄sus huiusmodi tenori fides adhibeat q̄ncūq; vel vbiq; siue in iudicio vel alibi ibi fuerit exhibit⁹ vlon sus: ac eidē stet firmit in oib⁹ q̄ singulis eisdē originalib⁹ litteris adhiberet ac sicut eis stare si forent exhibite vel onse nec p horiginales littere Gregorii seu Donisacii Benedicti vel Martini huiusmodi p̄facti magi p̄ores ⁊ fr̄es pducere seu ondere teneant. Volentes ēt auctoritate aplica ⁊ scia supradictis harū serie decernētes. q̄ p̄uilegiū Greg. pape. xi. h⁹ i in iudicio ⁊ extra i q̄libet sui dispōne in molabilr obseruet. Nō obstatib⁹ p̄stitutōibus aplicis illa p̄sertim pie mēorie Clemētis pape. v. ēt p̄decessorib⁹ nri in cōcilio vinen. edita q̄ incipit. Dudū necnō p̄uilegiis grātijs ⁊ cōcessionibus aplicis in genere vel in specie q̄busuis p̄sonis ecclesijs seu locis sub quib⁹ forma aut vboz exp̄ssione p̄cessis. ēt si de illis p̄ntib⁹ hēnda foret mentio sp̄alis seu p que p̄ntibus nō exp̄ssa aut totalr nō inserta earum in toto seu i aliqua pte sui effect⁹. posset aliq̄liter impediri: ⁊ alijs p̄ntis q̄buscūq;. Nos enī ex nunc irritū decernim⁹ ⁊ inane si secus sup his vel eaz aliquo aquo q̄ quis auctoritate scienter vel ignorāter cōtigerit attemptari. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā nostre inouatiōis cōfirmatiōis cōmunionis infringere vel ei ausu temerario p̄ire. Si q̄s aut hoc attemptare p̄sumpserit: indignatiōem oīpotētis dei ac beatorū petri ⁊ pauli ap̄lorū eius. se nouerit incursum. Datū florētie anno incarnatiōis dñi. M. cccc. xxxiiij. Idus aprilis. pontificat⁹ nostri āno. x. Nos igit q̄ dicti ordinis fratram p̄dicatoz ⁊ p̄sonarum eius statum p̄sperū ⁊ tranquīlū. ppter vberes fruct⁹ quos ordo i se multa p̄fulgēs glia meritoz. ⁊ grā sanctitatis i agro militantis ecclie in p̄pagatiōem fidei orthodoxe hacten⁹ pduxit vtiliter ac pducit ⁊ in futurū p̄ducturū fore spe firma tenem⁹ palmites suos a mari vsq; ad mare. ⁊ ēt ad barbāres extēden do natiōes intēsus desideramus affectibus Gregorii Martini ⁊ Eugenij ac aliorū p̄decessorum nostrorū qui ordinē p̄dictum fr̄ūm p̄dicatoz: ⁊ alijs varijs p̄uilegijs non imerito decorarunt vestigijs inherētes: motu p̄prio nō ad eoz dicti ordinis fr̄ūm p̄fessorū vel alterius pro eis nobis sup hoc oblate petitiōis instantiā: sed de nostra mera volūtate ac certa nra scia p̄dictas Gregorii ⁊ q̄scūq; alias quorūq; aliorū Romanoz pontificūz p̄decessorum nrorū lras dicto ordini fr̄ūm p̄dicatoz ac illius domib⁹ ⁊ p̄fessoribus in genere sub quacūq; vborum forma p̄cessa: quas ac si de verbo ad verbū: vna cū p̄dictis litteris Eugenij p̄decessoris p̄fati inserte forent hēri volum⁹ p̄exp̄ssis ac oīa ⁊ singula in illis p̄renta auctoritate aplica. tenore p̄ntium approbamus ⁊ robur p̄petue firmitatis obtinere debere decernim⁹ ⁊ p̄potiori cautela oīa ⁊ singula per Gregorium Martinū ⁊ Eugenij. aliosq; p̄decessores p̄dictos in eisdē lris: pro ⁊ in fauorē dicti ordinis fr̄ūm p̄dicatoz q̄libet ordinata statuta decreta cōcessa ⁊ indulta fieri ⁊ cōseruari debere auctoritate motu scia p̄dictis de nouo ordinam⁹ statuimus atq; decernimus. ⁊ eidē ordini p̄dicatoz illiusq; domibus ⁊ p̄fessoribus cōcedimus ⁊ indulgemus

Eugenius
quartus.

Contra ca-
pitula ou-
dum.

Sixt. liti

Cōfirma-
tio p̄uile-
gior.

De cele-
bratione
missarū &
tpe interdi-
cti.

De abso-
lutione pecca-
torum.

Casus. iiii
reservati.

De dispē-
satione irre-
gularitatis.

De liber-
tate sepul-
ture.

Et qz sicut accepimus nosqz ipsi experientia didicimus in minoribz consti-
tuti litteras circa & privilegia huiusmodi nonnulla dubia postmodum sunt exorta habi-
ta super his considerati de ceteri motu auctoritate scia predictis litteras eiusdem
Gregorii predecessoris in ea parte in qua concedit dicti ordinis professoribus: ut
liceat eis in locis quibus degunt habere oratoria & in eis cum altari portatili etiam
tempore interdicti ianuis clausis missarum solennia & alia divina officia celebra-
re: & quod eorum insistentes obsequiis censuris quavis litera promulgatis non legentur
cum contingat eos per sepe regri ut etiam extra oratoria super huiusmodi alta-
ri portatili celebrent divina officia: & ad illa interdicti tempore tertij ordinis
sancti Dominici de propria nuncupati fratres & sorores: ac suos & illorum admit-
tant extendentes concedimus eisdem fratribus: ut non solum in oratorijs & lo-
cis in quibus degunt: sed et in quovis alio loco congruo & honesto possint super
altari portatili huiusmodi missas & alia divina officia libere & licite celebra-
re exceptis ecclesiis ab ordinarij iurisdictionem non exemptis: quoties illud eis-
dem fratribus per ordinarios ex causa pringeret inhiberi. Et ut liceat eis tempore
interdicti fratres & sorores dicti ordinis beati Dominici de propria nuncupati nec
non ipsorum fratrum predicatorum: ac fratrum & sororum dicti tertij ordinis procurato-
res & negotia gerentes utriusque sexus: admittere ad divina. Preterea quia
idem Gregorius predecessor in dictis suis litteris magistro prioribus provincialibus
& conventualibus & eorum vicariis absolviendi fratres eiusdem ordinis: necnon frater
dicti ordinis quos ipsi magistri priores provinciales & conventuales habuerint pro-
tempore in confessores absolviendi ipsos magistrum priores provinciales ac conventua-
les ab excessibus & censuris: nisi talia forent propter que essent ad sedem apostolicam
merito destinandi: ac cum eis de super dispensandi concedit. Et propterea quod sunt
destinandi pro sepe reuocet indubium ut absolventium & absolventium dispensantium
& dispensatorum pro tempore puritati persone consulamus: declaramus hereticos rela-
psos schismaticos & quos litteras apostolicas falsificassent: aut ad infideles prohibita
detulisset: duraxat esse ad sedem predictam merito destinandos. Reliquis vero
omnibus etiam symonie qualicunque irretitis posse per illos quibus in ibi concedit:
absolutionis beneficium & dispensationis iuxta casum indigentiam impartiri.
Et ut dicti ordinis professoribus omnis vagandi tollat occasio: & ad apostolicam se-
dem recurrere subtrahat pro posse necessitas magistro & prioribus provincia-
libus & conventualibus: ac eorum vicariis defectum natalium ex adulterio sacrilegio
incestu & quovis alio nephario & illicito coitu pueniente patiens: necnon
cum his quod ex quavis causa propter quam homicidium voluntarii Bigamie & mutilationis
membrorum irregulares foret dispensandi cum dicti ordinis predicatorum professoribus
postquam ipsum ordinem professi fuerint: ut defectu & irregularitate huiusmo-
di non obstantes irregulares ipsi ad quoscunque etiam sacros ordines promoue-
ri: & in illis etiam altaris ministerio ministrare: & tam ipsi irregulares quam defe-
ctum natalium patientes predicti ad quoscunque administraciones & officia eligi re-
cipi & assumi illaque gerere & exercere libere & licite valeant motu scia aucto-
ritate predictis concedimus per presentes. Ea vero preter litterarum eiusdem Gregorii pre-
dicti in qua sepultura in ecclesiis fratrum dicti ordinis libera esse voluit salva in-
stituta ecclesiarum a quibus corpora assumunt declarantes libertatem huiusmodi intelligi debere
et quod ad hoc ut fratres ipsi nulli super his petita littera prohibas in quibus contra predicta foret cum
cruce processionaliter ingredi: & corpora ipsa levare & ad eorum ecclesias sepelienda deferre

11
possint ubi b̄ consuetū foret: id p̄byteri de levatione regis: hoc facere recu-
sarent: nec cogant inuiti: etiā p̄textu cuiuscūq; p̄b̄tudinis ipsi vel defun-
ctorū p̄ inguine illa ad p̄chiales ecclesias aut alia loca deferre: t̄ cū illis
vel sine inibi celebrare vel celebrari fac̄ p̄ eis dē defunctis aliq̄ diuina of-
ficia an̄ vel post sepulturā earū dē. Iustitiā v̄o ecclesiarū a q̄b̄ corpa ipsa assu-
mūt iuxta martini p̄dicti p̄decessoris volūtātē saluā esse deb̄ decerni
mus i oib̄ alijs casib̄: p̄ter eos i q̄b̄ eorū dē. Gregorij Martini t̄ Euge-
nij p̄decessorū n̄rorū sp̄ualia p̄uilegia fr̄es ipsi ab huiusmōdi solutiōe q̄re
sunt exēpti: nec in aliquo casu: de cādelis q̄ ad man⁹ fr̄ib̄ dant: q̄rta aliq̄
quolibet detrahaf. In relijs v̄o casib̄ quā in p̄missis ingb̄ q̄rta ipsa sol-
uēda veniret p̄uentiones si q̄ sunt inter fr̄es p̄dictos t̄ locorū ordinarios: ac
ecclesiarū rectores inite laudabiles t̄ honeste in posterū observent. Et si
forte p̄ nos vel sedem aplicā de pijs legatis dispositiōis t̄ relictis in gnē
vel in sp̄e decima vel alia portio seu quota alteri pie vel nō pie cause ex
quīs causa hac tenus cōcessa foret: aut in futurū p̄cedi t̄ solui aut dari mā-
dari cōtingēt fr̄es p̄dictos ac illoz domos: t̄ eis legata t̄ relicta: aut alias
in eoz fauorē exposita in cōcessionib̄ t̄ mādatis huiusmōdi decernimus ac
volum⁹ nō includi nisi de ipsis fratrib̄ ac p̄nti decreto ac voluntate v̄ris
nō p̄ gnāles clausulas q̄ etiā sp̄etiale mētionē ip̄ortare viderētur: s; vera
t̄ specifica mētio fiat in eis dē. Indultū v̄o eis dē gregorij p̄decessoris de
decimis nō soluēdis ad quēcūq; bona dictorū fratrū: t̄ quascūq; decimas
etiā quas vulgus papales appellāt t̄ aplicas sedes p̄piane fidei defensi-
one: aut alijs imminētib̄ p̄ spe necessitatibus indicit t̄ quēcūq; alia onera:
motu t̄ scientia p̄dictis extēdimus: decernētes fr̄es ipsos p̄dicatores: t̄ si
p̄ quoscūq; exēptos etiā mēdicātes solui mādaretur: cū q̄busuis deroga-
torijs t̄ fortiorib̄ clausulis ad illarū solutiōē nō teneri: etiā in illoz solu-
tiōē cessando cēsuras t̄ penas aliquas nō incurrere: nisi p̄sentib̄ non p̄
gnāles aut alias clausulas sp̄etiale mētionē ip̄ortātes nō alias sit deroga-
tū specificē eoz de verbo ad verbū inserto tenore. Et ne p̄textu p̄stitutiōis
innocētij q̄rti p̄decessoris nostri q̄ incipit. Volētes locorū dyocessani t̄ alij
ordinarij: ac alij quicūq; in p̄sonas t̄ loca fr̄um p̄dicatoz p̄tra eis dē gregorij
p̄decessoris ordinatiōē sibi quēq; iurisdictionē t̄ superioritātē vēdicare
presumāt districti inhibem⁹: ne q̄sp̄iaz abs dicte sedis speciali p̄missiōe t̄
auctoritate in p̄sonas domos t̄ loca dicti ordinis p̄dicatoz v̄tpote p̄suis
exēpta aliquā excoicationis suspēnsionis t̄ interdicti iniās sp̄etialr vel gnā-
liter quolibet p̄mulgare aut in p̄sonas domos t̄ loca huiusmōdi aliquaz
p̄minetiā sup̄ioritātē t̄ iurisdictionē quolibet exercere p̄sumāt: etiā rōne
cōtract⁹ vel delicti fere de qua p̄tra ipsos ageret: vbiq; iniatur p̄ctus
cōmittat delictū t̄ res ipsa p̄sistat decemim⁹ quoz ex nūc quascūq; excoi-
cationis suspēnsionis t̄ interdicti iniās t̄ quoscūq; p̄cessus quascūq; penas
t̄ iniās gnāles vel sp̄etiales p̄nētes: quos vel quas p̄mulgari vel hēri
t̄ oia q̄ p̄tra fratres domos t̄ loca dicti ordinis quolibet fieri p̄tulerit: etiā
eoz exēptione v̄tpote notoria nō aliter allegata nullius roboris vel mo-
mēti esse t̄ p̄ infectis haberi debere. Propterea quia p̄chialiū ecclesiarū
rectores p̄fati erga illos qui dictis ordinis p̄dicatoz fratrib̄ eoz peccata
cōfitent p̄spe in exhibitōe eucharistie t̄ extreme v̄nctionis se reddunt

De pijs
legatis

De deci-
mis non
soluendis

De cōsti-
tutiōe ino-
cētij q̄rti q̄
infrigitur

Exēptio
ordinis

De sacra-
mētis p̄fe-
rēdis si re-
ctores ec-
clesiarū se
reddunt
faciles.

De mona
sterijs de
stitutis

De bitu i
more pfe
rendo.

De pochi
js ordi
iectis i il
lor recto
ribus.

Contra asse
rtes pfe
si sribite
ru cofiteri
tenentur
p ochianis

difficiles concedimus ipsis fratribus ordinis predicatorum: ut personis eis professis
quibus rectores prefati sine rationabili causa denegaret: seu malitiose distulerit
eucharistie et extreme unctionis sacramenta ministrare super quo eorundem profes
sorum assertioni stari debeat illa perentibus possint impune exhibere. Et cum
aliquando contingat monasteria monialium sancti augustini sub cura bitu et pfi
tutionibus fratrum predicatorum degentium monialibus destitui: adeo ut de eorum re
formatione spes nulla super sit: convenientiusque sit quod illorum sic destitutorum bona
ad ipsos fratres deueniant quorum erant cure commissa quam ad alios: illa que sic
destituta existunt et destitui cogerit in futurum: cum eorum bonis omnibus in ppe
tuis visibus fratrum dicti ordinis predicatorum quibus ex forma regiminis ipsius
ordinis competat applicari: ita ut fratres ipsi possint de illis et eorum mona
sterijs structuris et edificijs per eorum voluntate disponere prout quod illorum ec
clesie et oratoria ad proprios usus non radigantur: sed in illis quique diuina ce
lebrantur officia. Insuper cum nonnulli ad ordinem predictum fratrum predicatorum
specialiter gerentes deuotionis affectum ordinem eorum cadavera cum bitu fratrum
dicti ordinis predicatorum aut sororum dicti ordinis de patria sepeliri: ne ex illorum
corporum delatione ad aliqua loca ordini et fratribus predictis iniuria irroge
tur: decernimus tales apud fratres ipsos esse sepeliendos. etiam si alibi sua
elegissent sepulturam: nec posse etiam in loco per eos electo. cum habitu predicto
quomolibet sepeliri aut ad sepeliendum portari: absque fratrum domus loci in
quo tales decesserint expressa licentia et assensu. Ceterum ne si ratione pochia
lium ecclesiarum apud quas eorundem fratrum domus constructe fuere: aut constru
entur in posterum locorum ordinarij: in eisdem fratres aliquam superioritatem sibi ve
dicare temptaret fratrum eorundem quies in aliquo perturbaret. concedimus eisdem fri
bus: ut si sic processis et quod eis concedi contigerit curatis ecclesijs possint per capel
lanum per eos per eorum nutu ponendum et amonendum curam huiusmodi exercere: quod quam
diu capellanus huiusmodi fungetur officio: ac si dicti ordinis predicatorum profes
sor existeret dictorum fratrum predicatorum liberate et exemptione ubique fruatur.
Ecclesie vero predicti et illarum bona illa qua domus dicti ordinis prerogativa le
tentur. Rursum intelleximus quod si bone memorie iohannes vigesimus secundus
predecessor noster illorum opinionem quod assererent: quod confessi fratribus predictis
vel aliorum medicamentum ad audiendas confessiones iuxta iuris dispositionem de
putatorum per ipse tenebatur eorum peccata rectori eorum pochialis ecclesie iterum co
fiteri reprobaui. Et deinde prefatus Eugenius predecessor reprobationem
huiusmodi approbas per talia afferentes: tanquam de heresi suspectos per lo
corum ordinarios inquiri et predicti mandauerit: ac successive pie memorie Ma
colaus papa quintus similis predecessor noster gesta in premissis a iohanne
et Eugenio predecessoribus robur perpetue firmitatis obtinere debere de
creuerit nihilominus adhuc nonnulli eorum adherentes proterue opinionem
predictam et desuper factos damnatos et male sonantes ac reprobos arti
culos veros esse affirmare non verentur ut talium presumptuosa teme
ritas tanto minus inualeat quanto erit superiorum correctione damna
ta concessam contra tales per eiusdem Eugenii predecessoris litteras asse
torum ordinariis facultatem: ad inquisitores heretice prauitatis extend
imus ac volumus quod inquisitores ipsa quicumque fuerit eadem qua ordinarij
contra tales auctoritate fungantur. Postremo cum fratres ordinis minorum sicut

et predicti predicatorum ordinis professores pro fidei catholice dilatatione continuo
 indefessis laborant fructusque afferant in dei ecclesia salutare et propterea
 fuerint variis pro sedibus predicta privilegia et fauores: eisdem professoribus ordi-
 nis predicatorum ut concessis fratribus minoribus: et eisdem ordinis minoribus fratribus
 premixtis et alijs processis predictis fratribus predicatoribus privilegia indulgentijs
 gratijs fauoribus: et indultis tam spiritualibus quam temporalibus a predictis et alijs ro-
 manis pontificibus predecessorum nostris: aut alijs auctoritate habentibus
 que omnia ac si noiatim exprimeretur haberi hic volumus pro expressis et nostre
 ad probationis munimine solidam: ac decernimus robur perpetue firmitatis
 optinere potiri et gaudere possint et debeat: perpetua futuris temporibus in om-
 nibus et pro omnia proorsus et sine ulla differentia pro inde ac si quod uni ex ordinibus pre-
 dictis sunt processa: utriusque finaliter noiatim concessa fuissent aut prederetur in
 posterum. Et quod de magistro generali ac prioribus provincialibus et provincialibus: ac
 eorum vicariis: nec non monasteriorum monialium sancti augustini: et eorundem
 fratrum predicatorum cura: et secundum ipsi frum predicatorum instituta vinctum sunt sta-
 tuta: in generali et provincialibus ministris ac vicariis dicti ordinis fratrum minorum
 nec non et monasteriorum sororum sancti damiani nuncupatarum censeant esse statuta:
 districti inhabitantes eisdem locorum ordinariis sub interdicti ingressus ec-
 clesie: et suspensionis a regimine: et administratione suarum ecclesiarum. Et pa-
 rochialium ecclesiarum rectoribus et alijs quibuscumque sub excoicationis late sentie: et
 priuationis earundem parochialium ecclesiarum ac omnium aliorum beneficiorum ecclesia-
 sticorum que obtinent: nec non inhabilitatiōis ad illa: et alia in posterum obtinenda
 penis eo ipso pro eos que contra fecerint incurrēdis: ne ordines predictos frum
 predicatorum et minorum: ac illorum domos et professores preter aut pro Martini Gre-
 gorij et Eugenij aut aliorum quorumcumque predecessorum nostrorum et presentium nostrarum
 litterarum tenore: inquietare seu molestare: et eos aut testamentorum ultima-
 rium voluntatum executores et heredes predictos seu quoscumque alios directe
 vel indirecte: ad solutionem alicuius que parochialis seu canonice vel alterius
 portionis: seu oneris: et faciendam celebrari aliquod officium in eorum ecclesijs vel ali-
 bi ubi apud ipsos fratres decedentium cadavera tumultatur: aut vel post eorum se-
 pulchrum cogere: nec processis dictis fratribus predicatoribus et minoribus pro re eucha-
 restie seu extreme unctionis sacramenta sine rationabili causa denegare vel
 illorum exhibitionem malitiose differre: aut eorum parochianis: ne dictis fratribus pre-
 sentatur prohibere vel persuadere: nec et ad premissa seu aliquod premissorum auxilium prestatum
 vel fauore directe vel indirecte quocumque presumat. Et nihilominus cuilibet i
 dignitate ecclesiastica constituto et metropolitanum vel alterius cathedralis ecclesie
 canonico pro universum orbem: quod super predictorum ordinum preces guardianos et fratres
 ac illorum seu ad commodum eorum romane ecclesie syndicos desuper fuerit requisiti
 pro publica scripta in solidum mandam quatenus pro se vel alium seu alios premissa ubi et
 quando oportuerit publicantes ac eisdem fratribus predicatoribus et minorum ordinibus ac illorum do-
 mibus et professoribus in premissis efficacis defensionis presidio assistentes faciant eos
 pacifica possessione vel quasi privilegiorum et processionum huiusmodi gaudere non permit-
 tere eos seu testamentorum executores et heredes predictos pro illorum tenore pro ordina-
 rios et rectores predictos et quoscumque alios i debite molestari aut eis gravamina i
 iurias atque damna inferri: seu quomolibet irrogari ac etiam summarie et de plano
 sine strepitu et figura iudicii sola facti veritate inspecta. pro quoscumque cuiuscumque

privile-
 gia nostra
 sunt coia cum
 minoribus
 et eorum

Nota mul-
 tas penas
 pro molesta-
 tes nos pro
 privilegio

De obser-
 uationibus
 privilegiorum

Metano
obst. b?

qualitatis vel conditionis existant: et quacūq; ecclesiastica etiā patriarchali archiepiscopali vel episcopali: aut mundana forent dignitate: et exceptiōe muniti: in quibuscūq; causis p̄ eos mouēdis quacūq; rōne vel causa q̄ excogitari possit eis mīstrēt iustitie cōplemētū erequēdo q̄ p̄ eos fuerit ordinatus: et illos quos cēsuras et penas p̄dictas incurrisse p̄stiterit irretitos esse declarent: ac faciant et mādēt interdictos suspēsos: et excommunicatos publice nūciari: ac ab oībus artibus euitari: ac legitimis sup̄ his habēdis seruatis p̄cessibus: illos quotiens opus fuerit iteratis vicib⁹ aggrauare p̄current cōtradictores p̄ censurā ecclesiasticā appellatiōe postposita cōpescendo inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularijs. Nō obstantib⁹ cōstitutionib⁹ bonifatij q̄b⁹ cauet ne q̄s extra suā ciuitatē et dyocessim: nisi incertis exceptis casibus et in illis ultra vnā dictā a fine sue dyocesis ad iudiciū euocetur: seu ne iudices a sede apostolica depurati extra ciuitates et dyocesis in q̄b⁹ deputati fuerint: p̄tra quoscūq; p̄cedere aut alij vel alijs vires suas cōmittē p̄sumāt. Et de duab⁹ dictis in p̄cilio gnāli: nec nō q̄ incipit super cathedrā bonifacij. Et dudū viēnēsi cōcilio: ac calisti pape iij. etiā p̄decessoris n̄ri litteris alijsq; aplicis: ac in p̄uicilib⁹ et in synodalibus p̄cilijs editis sp̄etialib⁹ vel gnālib⁹: nec nō ottonis et octoboni olim in regno anglie aplicis sedis legatorū p̄stitutionib⁹ ecclesiarū quoq; ac loco rū quozūlibet statutis et cōsuetudinib⁹: et inter quoscūq; dictorū ordinum fratrum p̄dicatoz et minoz p̄fessorēs ac locorū ordinarios seu rectores p̄dictos initis et cōclusis ac hactenus obseruatis pactis et p̄uicitionib⁹: etiā iuramento p̄firmatiōe aplicā. Alia quavis alia firmitate roboratis: nec non oībus illis: q̄ Gregorij Martini et Eugeni p̄fati p̄decessores in p̄dictis eoz litteris voluerūt nō obstare p̄trarijs quibuscūq; q̄b⁹ oīb⁹ illa ac si de verbo ad v̄bū infererētur et derogatoriā derogatorias clausulas in se p̄tinerent p̄ntib⁹ p̄ expressis habēdi illis alias in suo robore p̄mansuris: quo ad p̄missa sp̄ciali et expresse derogamus. Aut si patriarchis archiepiscopis episcopis et rectorib⁹ p̄fatis seu quibuscūq; alijs: coiter vel diuisim a sede p̄fata indultū existat: q̄s interdicti suspēdi vel excoicari aut ultra vel ex certa loca ad iudiciū euocari nō possint p̄ l̄ras aplicas nō facientes plenā et exp̄ssā ac de verbo ac v̄bū de indulto huiusmodi mētionē et quilibet alia dicte sedis indulgētia gnāli vel speciali cuiuscūq; tenoris existat p̄ quā p̄ntib⁹ nō exp̄ssā vel totalit̄ nō insertā effect⁹ earū impediri valeat quomōlibet vel differri et de qua cuiuscūq; tenore habēda sit in n̄ris litteris mētio sp̄etialis. Nos. n. et nunc et illa quecūq; alia q̄ in futurū p̄ nos vel sedē aplicāz quomōlibet cōcedi statui decerni vel ordinari p̄tulerit: q̄ Gregorij Martini et Eugenij aliorūq; p̄decessorū n̄rorū p̄dictorū et p̄ntiū l̄rarū huiusmodi tenorē: nec non secus sup̄ hi aliquos q̄uis auctoritate sciēter vel ignorāter attēptari p̄tulerit irrita et inania ac nullius roboris vel momēti eē decernim⁹. Et quia difficile foret p̄ntes litteras ad singulas p̄nūcias originalit̄ destinare volum⁹ et dicta auctoritate decernim⁹: q̄ trāsumptis eaz manu notari publici et curie causarū camere aplicē aut alicui⁹ archiepiscopis vel episcopis seu dictorū ordinū magistris et gnālis ministris sigillo munis ea p̄sus in iudicio et ex v̄bicūq; exhibita vel offēsa foret fides adhibeat: ac si ipse originales littere forent exhibite vel offēse. Nulli ḡōio hominū liceat hāc paginā n̄rorū approbatiōis

Quidqd
p̄fessuz est
et in futurū
p̄cedet q̄
sup̄dicta ē
irritū et
inane
Que ad
antēti cū
regeritur

13
constitutiois ordinacionis statuti decreti concessioneis indulti declaratiois
extensiois inhibiciois ampliatiois voluntatis et solidatiois infringere vel
ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit in-
dignationem omnipotentis dei ac beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverit
incursum. Dant rome apud sanctum petrum. anno incarnationis domine
M. cccc. lxxiii. p̄die. kal. Septēber pontificatus nostri anno quarto.

Privilegium quod dicitur bulla aurea sexti pape. iiii.

Privilegium. ii.

Artus episcopus servus servorum dei. Ad perpetuam rei memoriam. sacri
predicatorum et minorum fratrum ordines instar duorum primorum fluminum
a celestium voluptatum et amenitatum paradiso egredientium sacrosan-
cte universalis ecclesie terram ne mundanarum cupiditatum et vitiorum calore are-
scat. p̄clare doctrinam virtuosorumque operum ac multiplicium meritorum ibi irri-
gantes magis ac magis illam in dies fructuosam efficiunt. Quod si sunt duo
seraphim qui in sublime contemplationis et seraphicis amoris alis elevari a terre
nisque rebus abstracti assidue divinarum laudum clamore et immenso beneficiorum hu-
mano generi a summo opifice deo exhibitore declaratiois ferventissimis predica-
tionibus populos instruendo et ad celestem iter dirigendo insistentes multiplicata
talenta eis credita. domino deo munde segetis aiarum. id est redemptoris nostri iesu christi pre-
tiosi sanguinis effusione redemptarum: copiosos in ore sancte ecclesie et manibus
referunt. hi sunt due tube per quas dominus precepit ad pabulum sacri evangelii uni-
versum populum assidue predicationibus aduocare. et in omnem terram exiret sonus
eorum et redderetur sibi populum acceptabilem et bonorum operum sectatorem. Ad predicatorum
igitur predicatorum et minorum fratrum ordines. quos eorum amplissimis meritis et vberi-
mis fructibus quos in dei ecclesia continue afferunt preteritis paternam caritate
vigilamus. nostre considerationis intuitu dirigentes. illa eis libenter concedimus
que in eis optate getis fructum inducant. et statum eorum faciant pacificum et tra-
quilum. Dudum si quidem ut ordinum eorundem professorum statum et quietem con-
suleremus. motu proprio nonnullas litteras diversorum romanorum pontificum pre-
decessorum nostrorum dictis ordinibus concessas et in illis contenta approbavi-
mus et quo ad aliqua declaravimus amplavimus et extendimus ac nonnulla de
novo eis concessimus. prout in diversis nostris litteris desuper concessis plenius
continetur. Cum autem sicut postmodum accepimus. per huiusmodi ampliatioes:
declaratioes extensioes et concessioes: adhuc totali eorundem ordinum et illorum
professorum geti plene ut expedit non consulat afferaturque a nonnullis per easdem
litteras. omnes gratias spirituales et temporales dictis ordinibus et eorum domibus et fratribus
a predecessoribus nostris concessas et approbatas non fore. Nos attenta meditati-
one pensantes: quantum utilitatis ad exaltationem christianae fidei et evangelice
veritatis ordinum predicatorum professores hactenus attulerunt. et afferre valeant ad
iuvantem domino in futurum: ac propterea volentes ut tenemur eorum tranquillitati
vberius providere. motu simili: non ad ipsorum fratrum et sororum: aut al-
terius pro eis nobis super hoc oblate petitionis instantiam: sed de nostra me-
ra liberalitate et ex certa nostra scientia. quascunque litteras et gratias spirituales et tem-
porales concessioes et indulgentias. ac peccatorum remissiones in genere vel in
specie fratribus et sororibus predicatorum et minorum ordinum ac domorum eorundem

Comenda-
tio ordinum
predicatorum
et minorum

Confirmatio
omnium
privilegio-
rum.

Indulgen-
tie i festiui-
tatib' san-
ctorū ordi-
nis

Indulgen-
tia frūz in
vita et in
morte arti-
culo.

Restrictō
auctatag ab
soluendi
et dispensandi
quā cōces-
serat sup i
mari ma-
gno.
Iddē aucti-
tas p'lati-
s ordinis p'
dicatoz re-
sistit i fra-
in p'ilegio
rij.

nec non visitantibus illorum ecclesias capellas et oratoria concessas: quarum tenorem ac si de verbo ad verbum patribus inferent haberi volumus pro expresso presentium tenore approbamus et robur firmitatis perpetue obtinere debere decernimus: pro que potiori cautella apostolica auctoritate de novo iuxta litterarum desuper concessarum continentiam et tenorem concedimus et largimur. Et ut ecclesie domus et oratoria predicatorum et minorum ordinum predicatorum per uniuersum orbem constructe et edificate et que construere et edificari contigerit in futurum congrua deuotione et ueneratione a christi fidelibus visitentur ac que imperfecte sunt perficiantur et ad complementum deducantur et complete conseruentur et manuteneantur: necnon parametris et alijs ad oliuinum cultum inibi necessarijs debite ornentur. ipsique christi fideles ad dictas ecclesias eo libentius perueniant. et ad premissa manus proutius porrigant adiutrices quo ex hoc ibidem dono celestis gratie contempererint se refectos: de omnipotentis dei misericordia ac beatorum petri et pauli apostolorum eius auctoritate confisi. vniuersis et singulis christi fidelibus vtriusque sexus vere penitentibus et confessis: quod ecclesias et oratoria domorum suorum predicatorum in singulis sancti Dominici et sancti francisci: centum annos et totidem quadragenas et in sanctorum petri martiris. Thome daquino Vincentij. et sancte Catharine de senis ac sanctorum Antonij de Padua et Lodouici episcopi Bernardini. et sancte Clare et beate Elisabeth: festiuitatum diebus a primis vespere et per totam diem ipsarum festiuitatum quinquaginta annos et totidem quadagenas deuote visitauerint annuatim et manus ad premissa: aut eorum aliquod poterint adiutrices de iniunctis eis penitentibus misericorditer in domino relaxamus: patribus perpetuis futuris temporibus valituris et ut predictorum predicatorum et minorum ordinum fratres tanto feruentius diuinitus beneplacitis insistant quanto maioribus se viderint spiritualibus gratijs fore munitos omnibus et singulis predicatorum et minorum ordinum professores fore munitos omnibus et singulis perpetuo erunt ut confessor idoneus eorundem ordinum quez quilibet pro se de sui superioris licentia duxerit eligendum eorundem professionem diligenter audita: commissis per eos excessibus et peccatis semel in vita in forma confessionalis per nos edita: in mortis vero articulo plenariam absolutiōem et peccatorum huiusmodi remissionem impedere valeant: et si ante factam eorundem ordinum professionem eos decedere contingeret similibus motu scia. et auctoritate indulgemus. facultatem vero a predecessores nostris concessam magistro generali et provincialibus et quatuor vicariis ac eorum vicariis predicatorum et generali ac provincialibus ministris et eorum vicariis necnon custodibus minorum ordinum predicatorum super absolutiōe fratrum eorundem ordinum suorum et dispensatiōe cum eis in quibuscunque casibus preterquam illis pro quibus essent ad sedem apostolicam mittendi et per nos approbatam cum declaratiōe casuum per quibus mittendi sunt perstringentes volumus quod magister et minister generales prefati et eorum vicarij et illi quibus ipsi magistris et ministris generalibus pro tempore id duxerint committendum outaxat: et non alij. facultate predicta de cetero vti possint. illa omnibus alijs adimētes. Et ne propter monasteria monialium seu sororum sub cura et institutis ordinis predicti fratrum predicatorum et sancte clare seu sancti Damiani ordinum sub eiusdem fratrum minorum ordinis cura degentia. sancti Dominici et sancti francisci de p'ntia nunc cupatorum ordinum vtriusque sexus personas contingat eorundem fratrum gerere turbari: motu scia et auctoritate predictis statuimus quod huiusmodi monasteria et

loca eorūq; abbatisse et priorisse procuratores syndici oblati. et vtriusq; tertii
 ordinis predicti de penitētia nūcupare psonē predictē eisdem pūilegijs. i-
 munitatibus gratijs fauorib; cōcessionibus facultatib; et indultis spūali-
 bus et tūalibus pdictis frūm predicatorum et minorū ordinib; ac illorū p-
 fessoribus domibus et locis ac procuratoribus sindicis oblati et pmissis
 seu alijs quomodolibet p pdecessores nros aut nos hactenus cōcessis et in
 posterum cōcedendis quauis auctoritate q̄tenus earū serui et statū nō cō-
 tradicant libere et licite vti possint et debeant in oibus et p oia porsus et si-
 ne vlla differentia: ac si eisdem monasterijs locis et psonis abbatissis sindi-
 cis procuratoribus oblati et cōmissis sororū et monialium eorūdem: ac pso-
 nis vtriusq; sexus de penitētia huiusmodi. noiatim cōcesse forent et cōcede-
 rent expresse. Preterea q̄ vt intelleximus exortis nōnunq; controuersijs
 inter locorū ordinarios eorūq; vicarios seu officiales curatos et frēs pdicto-
 rum ordinum varijs occasionib; locorū ordinarij eorūq; vicarij seu officia-
 les et curati pdicti. ne xpī fideles frīb; ipsis pias elemosinas erogare p̄su-
 mant suadere. et ēt sub censuris inhibere: ac erogātes exdīcatos fore p̄di-
 care seu p̄dicari facere seu p̄nanciare p̄sumūt: locorū ordinarijs eorūq; vi-
 carijs seu officialibus et curatis pdictis: ac ēt alijs quibuscūq; dicta auctori-
 tate mādamus vt ab huiusmodi p̄suasione inhibitoib; et mandatis de cere-
 ro pino p̄sus abstineant: decernētes inhibitoes ipsas et mandata nullius
 existere firmitatis. et illis p̄uenientes censuris huiusmodi minimeligiari: ac
 eorūdem p̄suadentes et inhibentes mandatoq; nostro huiusmodi obtēpera-
 re nō curantes: nisi penituerit et p̄suasiones ac inhibitoes rīp̄dicata re-
 uocauerint infra tridū. postq; desuper requisiti fuerint. eoipso ordinarios
 interdicti ingressis ecclesie et suspensionis aregimine et ad ministratōe sua-
 rum ecclesiarū. Alios vō inferiores ab eis exdīcationis sniam. incurere.
 Cum aut nōnulli ad ordines predictos predicatorū minorū specialiter ge-
 rentes deuotiōis affectū. eorū cadauera cū habitu frūm predicatorū vel mi-
 norum seu frūm vel sororū de p̄ntia vtriusq; ordinis p̄dictorū sepeliri man-
 dent. et p sepe anteq; moriantur hitum huiusmodi eis postulant exhiberi de-
 cernim; hitum huiusmodi p priorē domū ordinis p̄dictorū aut Guardianū
 domus ordis minorū loci in quō tales decedere p̄tinget vel p supiorē platū
 p̄sorū ordinū domorū seu porat; et guardianie vel cui illi dixerint p̄mutē dū
 dūtarat: et nō aliū quauis auctoritate vel platōe fungentē exhiberi debere
 q̄ p̄dictū hitum recipiētib; declarare teneant apud eorū ordinū ecclesias de-
 bere sepeliri in eorū obitu quorū hitum suscipiāt et illoz sic indutorū cada-
 uera discoopta nullo palio vel tegumēto sup imposito cū habitu huiusmodi
 di ad sepulturā deferri posse ordinarioz et sub cēsuris phibitōe et ordina-
 tiōe locorū quib; in p̄rium edita nō obstatē q̄s quo ad hoc modificam;. Et
 ne erinhabilitatiōibus ad vñū vel plura beneficia ecclesiastica in titulū vñ
 cōmendā obrinēda cū facultate interim donec illa assequant p capellanis
 alioz in bñficijs ecclesiasticis deservire. Et q̄ ēt postq; bñficia bñ assecuti fu-
 erint in domib; dicti ordis residere camerae hēre i illis ac in gnālib; atq;
 p̄nialib; caplis frūz eorūde p̄dictorū et miorū ordinū vocē actiūā et passi-
 uā hēre ac pūilegijs fauorib; et grāijs et idulg p̄cessis ipsoz ordinū p̄fessorib;
 q̄ iudē possint p̄fatis ordib; et illoz p̄fessorib; grauamen īferat eisdē motu

Privile-
 gia monia-
 liuz et fra-
 trū ac soro-
 rū tertij or-
 dinis.

14

Prohibi-
 tiōes pla-
 torū ne no-
 bis elemo-
 sine p̄ferā-
 tur sūt ina-
 nes et ifra-
 tū illas
 fuotare te-
 nēt sub pe-
 na mltipli-
 ci.
 Quis ha-
 bitū i mor-
 te dare p̄t.
 Cum hitu
 nro tñ i ec-
 lesijs nris
 sepeliri de-
 bent.
 De habili-
 tatē ad bñ-
 ficia et ad
 ecclesiastica
 dignitates
 p̄motis

c 2

De inqsi-
torib' he-
retice pmi-
tatis.

Prece-
ris medi-
cāti ordi-
nib' p'dica-
tores et mi-
nores con-
médans.

Qēs grē
medican-
tū p'dica-
toribus et
minorib'
pcedatur.

et auctoritate decernimus huiusmodi concessas et quas concedi contigerit
habilitatoinis lras intelligi et interpretari debere: vt fratres ipi qb' littere
huiusmodi concessas sunt et pcederentur in posterū quādocūq; p sedē p'dictā
postq; aliqd bñficiū adepti fuerint pacifice aut p capellanis in aliquibus
ecclesijs ceperint deservire concessiōib' p'dictis prout vocem actiuam
et passiuam residentiam in domibus dictorū ordinum ac retentionē vi-
ctarū domorū camerarū et alia q ordinū p'fatorū sunt cōcernūt de dictorū p-
latorū consensu dūtaxat gaudere possint: et nō alias: nec alio modo. Idēz
statuētes de p'motis ad cathedrales etiā titulares appellatas ecclesias
et alias ecclesiasticas dignitates. Ceterū vt dictorū ordinū p'fessores qui in
quisitores heretice prauitatis p tēpore in diuersis mundi partib' depu-
tantur: tanto diligētius eorū officia studeāt exercere ac ab illicitis et eis pbi-
bitis abstinere: quāto cognouerit eorū errores posse facilius corrigi et pu-
niri q magister p'dicatorū et minister minorū ordinū p'dictorū gnāles p-
fati nūc et tpe existētes p tpe gesta p ipsos inquisitores suorū ordinū et espe-
ctiue examinare et qrellas p'tra illos p'positas audire ac sup illis quātum
eis iustū et equū videbitur statuire et ordinare. Et si aliquo eos deliquisse i-
nenerit illos iuxta excessū exigentiā et p eorū ab officio amotionē: ac alias
corrigere et punire dictosq; inquisitores secūdū q equū et iustū aut necessariū
videbitur: nō tñ in vna eadēq; dyocesis multiplicare libere et licite vale-
ant. Et p'dicatorū in minorū et ecōtra minorū ordinū p'dictorū inquisitores in
p'dicatorū ordinū huiusmodi p'fessores quoscūq; ab officio inquisitionis huius-
modi fungi illudq; exercē nullaten' possint absq; sedis aplice licētia spe-
ciali. De p'ntib' lris specificā et exp'ssaz faciēte mētionē. Postremo q: p'di-
catorū et minorū frum p'dictorū ordinū p'fessores p fidei catholice dilatatōe
in cremēto et defensiōe cōtinue in desesse laborāt. et eorū etri vita p'dica-
tionib' vbi dei audiētia cōfessionū: sana doctria assidua sacramētaz lraz
instructione et deuota diuinorū officiorū celebratiōe hereticorū extirpatiō-
alijsq; in nūeris pijs opatiōib' p'ceteris ordinū medicātiū p'fessorib' fru-
ctus in eccl'ia dei salutare copiosi' attullert hacenus et p'tinue afferre
nō cessant: atq; allaturos in futurū deo p'picio spe firma tenem' et p'pterea
puenit vt ipsi p'ceteris ampliores fauores et gratiaz p'rogatiuas a p'fata
sede recipiāt et reportēt: aliorūq; ordinū medicātiū idultis et p'uulgis apud
sedē p'fatā gandeāt ne in illis inferiores esse videant: oēs et singulas grās
cōcessiōes indulgētias: et peccatorū remissiones: imunitates et exēptiōes fa-
cultates p'uilegia et idulta spūalia et t'palia q'liacūq; sint heremitarū sancti
augustini et carmelitarū: ac seruorū beate marie fratrū ordinib' et illoz ec-
clesijs oratorijs et domib' priorib' fratrib' et sororib' cōuersis et oblatis: ac
vtriusq; sexus p'sonis de p'nia nūcupatis a p'decessorib' n'ris romanē p'ōi-
ficib' p'dictis et a nobis: aut alijs auctoritatē bñtibus q oia ac si noiatū exp-
merent hēri hic volumus p sufficiēter exp'ssis cōiuncti vel diuisi in gr-
vel in coi cōcessa eisde et eorū cuilibet p'dicatorū et minorū fratrū ordib' do-
mib' eccl'ijs oratorijs. gnāli magistro mīstro: p'orib' et mīstris p'uicialib'
p'uēcialib' priorib' guardianis: sororib' oblatis p'uersis et vtriusq; sexus
tertij ordinis seu de p'nia nūcupatis. et alijs eorūde ordinū p'sonis: de no-
no cōcedim' et in eis locū habere volumus: ac si eisde noiatim directe et

15
 expresse concessa fuissent. Mandantes et motu et scia predictis ut dum priuile-
 giorum indulgentiarum pragmatiarum concessio exemptionum immunitatum faculta-
 tum et indulgentiarum dictorum fratrum heremitarum sancti Augustini Carmelitarum et suorum
 sancte Marie originales littere seu transcripta autentica. ex illis pro et fa-
 uorem ecclesiarum domorum et fratrum predicatorum et minorum ordinum adducerent vel
 exhiberent eadem fides indubia adhibeat. tam in iudicio quam extra iudicium
 et aliis locis quibus optima fuerit ac si pro et in fauorem dictorum ordinum ecclesia-
 rum domorum et fratrum predicatorum et minorum a sede apostolica emanassent ac eis et
 cuiuslibet ipsorum fuissent immediate concessa inhibentes districtius ipsis locorum
 ordinariis sub interdicti ingressus ecclesie et suspensionis a regimine et admi-
 nistratione suarum ecclesiarum ac pothialium ecclesiarum rectoribus et alijs quibuscun-
 que sub excoicationis late sententia et priuatiōis earundem pothialium ecclesiarum et
 omnium aliorum beneficiorum ecclesiasticorum que obtinent. necnon inhabilitatiōis ad
 illa et alia imposterum obtinenda penis eo ipso quod preceperint incurrēdis. ne pso-
 nis quibuscumque ecclesiasticis vel secularibus in genere vel in specie. directe vel
 indirecte aliquid inhibeat precipiant ordinet vel statuunt quominus ordines
 predicti illorum domus et prelati et predicatoris gratias eis concessis libere uti pos-
 sint. Non obstantibus quibuscumque apostolicis suspensionibus reuocatiōibus et restri-
 ctiōibus ac prouincialibus et synodalibus prelati editis generalibus vel specialibus
 constitutiōibus. nec non parisiensium et aliorum locorum generalium studiorum vniuersi-
 tatibus et curie vicegerentis auiensis. et quibusvis ordinariis prelati ac persone con-
 cessis et concedendis litteris et priuilegiis ac per illos deputatis in eis con-
 seruatiōibus priuilegiis huiusmodi facultatibus et iurisdicciōe in quibusvis clau-
 sulis et derogatorijs derogatorijs ac fortioribus et insolitis quod omnibus illa etiam
 si de eis eorumque totis tenoribus et datis non per huiusmodi generales clausu-
 las etiam speciale mentionem importantes sed specifica et indiuidua ac re ver-
 bo ad verbum seu quous alia mētio hūda esset pntibus pro expressis habē-
 tes illis alias in suo robore pmanens quo ad premissa specificē et notatiz
 derogant et ea nemini in preiudiciū premissoz suffragari posse aut debe-
 ret. ac irrita et inane quicquid secus prigerit attēptari decernimus. necnon omnibus
 illis que in dictis litteris nris prefatis ordinibus concessis volumus non ob-
 stare ceterisque dñis quibuscumque. Vlex quod difficile foret pntes litteras ad sin-
 gulas prouincias originaliter destinare. volumus et dicta auctoritate decerni-
 mus quod transcriptis earum manu notarij publici et curie eorum camere apostolice au-
 ditoris vel ptectoris quod est et quod pro tempore erit. aut alicuius archiepiscopalis vel
 episcopalis seu cuiuscumque idignitate pstituti sigillo munitis. ea pntis in iudicio et
 extra vbiusque exhibita vel omnia fuerint fides adhibeat in dubia. ac si ipse
 originales ipse forent exhibite vel omnia. Nulli ergo oīno hō liceat hanc pa-
 ginā nre approbatiōis. pstitutionis. concessiōis. largitiōis. indulgi pstri-
 ctiōis. volūtatis adēptiōis statuti mādati decreti. inhibitiōis. et derogatiō-
 nis. infringere vel ei ausu temerario pntis. Si quis autem hoc attēptare psum-
 pserit. indignationē omnipotentis dei ac beatorum petri et pauli apostolorum eius se no-
 rit incursurum. Dant Rome apud sanctum petrum. Anno incarnationis do-
 minice. Millesimo quadringentesimo septuagesimo nono. Septimo
 Kalendas Augusti. pontificatus nostri anno octauo.

Breue apostolicū super reuocationē pntis bulle auree. Sixti. iiii. cir

ea absolutionem et dispensationem fratrum predicatorum de observantia lombardie et hispanie

Privilegium. xii.

Iustus papa quartus. Dilectis filiis vicariis fratribus observantie hispanie et lombardie ordinis predicatorum ac omnibus prioribus et vice gerentibus eorundem fratrum ipsius vicariis subiectis. salutem et apostolicam benedictionem. Quoniam omnes ordinis de observantia fratres per eorum absolutionibus et dispensationibus optinendis ad magistrum generalem prefati nostri ordinis ire tenent et obligant iuxta tenores bulle auree nuncupate in qua talis restrictio opponitur. Idque fratribus ipsis magno sit incommodo propter varios discursus pro quaque re faciendos. volentes eorum comoditati et spirituali geti in hoc consulere supplicationibusque in hac parte nobis porrectis inclinati. Vobis et cuilibet vestrum facultatem et potestatem concedimus absoluedi et dispensandi cum fratribus ipsis sicuti alii ex privilegio quod de mare magnum facere poteratis antequam talis bulla aurea nuncupata emanasset. Illa ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque. Datum Rome apud sanctum petrum sub annulo piscatoris. die. xx. viij. marzj. M. cccc. lxxi.

Breve apostolicum secundum super renouandis particulis bulle auree. Sixti. iiii. super absolutione et dispensatione fratrum totius ordinis predicatorum. Ad instantiam reuerendissimi magistri in capitulo romano.

Privilegium. xiii.

Iustus papa quartus. Dilecte fili salutem et apostolicam benedictionem. Exposuisti nobis quod facultatem absoluedi omnes et singulos utriusque sexus vestri ordinis personas ab omnibus propter quam certis tunc expressis casibus et super irregularitatibus dispensandi tibi prioribus provincialibus et conventualibus et eorum vicariis pro tempore existentibus vel ab eis deputandis alias processu ad te et vicarios tuos distaxat et ad eos quod tu illud incommittendum duceres restrinxim. put in singulis litteris de super editis plenius continetur unde fit ut difficile ad modum existat fratribus pauperibus tui ordinis prefertim in longinquis partibus agentibus pro huiusmodi absolutionibus ad te et tuos vicarios longe aliquam remotos accedere proinde humiliter supplicasti ut super opportune fratribus et personis prefatis ne sic vagari cogatur providere dignaremur. Nos huiusmodi supplicationibus inclinati tenore presentium decernimus et declaramus. quod tu et tui successores et priores provinciales ac eorum vicarii pro tempore existentes et huiusmodi quibus vos committendum hoc duxeritis. eandem absoluedi ab ipsis casibus prefatis personas utriusque sexus vestri ordinis. et super irregularitatibus dispensandi habeatis facultatem quaz pro priores litteras huiusmodi ante restrictionem habeatis. Priores vero conventuales. illas solummodo habere. censeantur quam prius habebant ex privilegiis et litteris predecessorum nostrorum Romanorum pontificum. Non obstantibus litteris posterioribus restrictionis nostre huiusmodi ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Rome apud sanctum petrum. sub annulo piscatoris. die. xvi. iulij. M. cccc. lxxi. pontificatus nostri anno. x. L. B. Atergo. Dilecto filio salvo tassere generali magistro ordinis predicatorum.

Copia privilegij ad manum arte. i quo deleri de registris lras Cal. pa. iii mandat ordines medicatium in pristinum statum restituens.

Privilegium. xiiii.

16

Iustus epus servus servorum dei. Ad perpetuam rei memoriam. Quia
 in futurorum eventibus sic humani fallit incertitudo iudici: ut quod cunctis
 rationabiliter et interdum attenta consideratione, utile: et ad pacem et quietem
 videbatur repiri danosum ac iurgis et dissensionibus plenum quicquid pringat non
 debet reprehensibile iudicari si romanus pontifex qui a predecessoribus suis ex
 causis verisimiliter probabiliter sunt statuta cognito quod ex eis dissensiones et iur-
 gia inter personas quolibet preteritum ecclesiasticas oriatur ne noxe graviores
 exitusque porres inde pendeant. reuocat et annullat ac in statum pristinum reducit put in
 domino conspiciat salubriter expedire. Unde siquidem postquam felicia recordationis
 Bonifatius papa. viii. predecessor noster nonnullis discordiis que inter pla-
 tos et pochialium ecclesiarum rectores et ordinum medicatum fratres per omnes
 mundi proutas constitutos exorte erant. sua que incipit super cathedra constitutio
 ne sine ipone curauerat. fueratque constitutio predicta per pie memorie clementem
 papam quintum etiam predecessorem nostrum in concilio viennensi inouata. ac per pie
 memorie Joannem papam vigesimum secundum similiter predecessorem nostrum
 ad heremitarum sancti Augustini: et beate marie de monte carmelo ordinum
 professores extensa. nonnulli alii romani pontifices et predecessores nostri ut omnes
 inter fratres et platos ac rectores prefatos correctionis occasione de medio sub-
 mouerent. Dictorum mendicatum ordinum professoribus tam in genere quam in specie
 ex diuersis rationabilibus causis varia privilegia aduersus constitutionis predictae
 tenorem: et super illius declaratione et interpretatione concesserunt. Et deinde pie
 memorie Calixtus papa tertius etiam predecessori nostro per nonnullos episcopos
 aliosque superiores prelatos: nec non pochialium ecclesiarum rectores: exposi-
 to. quod aliqui dictorum fratrum se specialiter que ab ipsa sede in eorum fauorem ad-
 uersus constitutionem eandem emanasse asseriebant privilegiorum concessione
 et indultorum preteritu ne ad dicte constitutionis observationem compelli
 possent turbantur in eorumdem conuerentium et pochialium ecclesiarum prouidentiam
 et grauamen: variaque propterea inter eosdem prelatos rectores et sacerdotes
 ac fratres iurgia correctiones et scandala exorta erant et oriebantur in dies
 quibus obuiaretur si constitutio predicta obseruaretur. Et per eundem ca-
 listum predecessorem accepto. quod a nonnullis ex ipsis prelatibus rectoribus cu-
 ratis et sacerdotibus contra tenorem prefate constitutionis dictis fratribus
 graues iniurie ac molestie inferebantur. Idem calixtus predecessor cupiens
 huiusmodi iurgis contentionibus et scandalis obuiare constitutionem et illius
 inuolutionem et extensionem predictas iuxta illarum seriem et continentiam
 in omnibus et per omnia seruari debere statuit et ordinauit. ac quicquid pri-
 uilegia concessiones et indulta si qua a quibusvis romanis pontificibus pre-
 decessoribus suis aduersus constitutionem et inuolutionem ac declarationem pre-
 dictas sub quicunque verborum forma et quibusvis rogitantibus decretis et talibus quod
 eis per quasvis alias litteras aplicas etiam facientes plenam et expressam ac de verbo ad
 verbum de illorum totalitatem mentionem: aut alijs similis effectus vel maioris cau-
 tele derogatorijs clausulis quicunque derogari negret: sine motu proprio sine
 quouis respectu per quibusvis ordinibus seu eorum domibus et locis in quibus vel in
 specie emanassent. illorum usus quantumcumque continuata passione nullatenus
 obliuiscere: cassauit reuocauit: et annullauit: ac decreuit nullius esse rebus vel
 momenti. prout in eisdem privilegijs et quibusdam litteris ipsius calixti pre-

decessoris sup statuto et reuocatione huiusmodi defectis et libris cāselari e
 aplice de illi⁹ mādato de scriptis plen⁹ p̄tinetur. Quz aut sicut ex p̄sentia
 efficit rerū magistri postmodū mōstrauit: et nos ipsi tūc t̄p̄is in minoribus
 p̄stituti dū gnālati ordinis fratrum minorū fugebamur officio vidimus
 ex ipsi⁹ calisti p̄decessoris l̄ris et p̄uilegiis reuocatione p̄ter ipsi⁹ calisti p̄
 decessoris intentū q̄ plurima iurgia: lites dissensioes et scādala exorta va
 rieq; appellatioes p̄ eorūde fratrum p̄re ad sedē aplicam interposita et q̄rele
 delate fuerint: ac p̄terra idē p̄decessor sancte romane ecclesie vice cāze
 lario et in l̄rarū aplicarū expeditioe sibi assistētib⁹ abbreviatorib⁹ ne dicta
 rū litterarū copīa cuiq; traderet inbibuerit dubiteturq; verisimilit⁹ q̄ ni
 si littere p̄dicte calisti p̄decessoris p̄fati reuocent: exide in dies maiora sint
 scandala p̄uētura. Nos quarūq; causarū p̄missarū occasione et depēdētū
 ab eisde: t̄ā in romana curia q̄ extra eam p̄dentiū: corā q̄buscūq; iudicib⁹
 tam ordinariis q̄ a sede aplica vel alias de legatis in quacūq; instātia
 etiā appellatiois stat⁹ indicū: ac colitigantiū noīa et cognōia dignitates p̄
 sentib⁹ p̄ expressis habētes illasq; ad nos harū serie aduocātes: et litē pe
 nitus extingūtes: ac volentes huiusmodi cōtentionib⁹ discordiis et scāda
 lis: quātū possumus obuiare: motu p̄prio nō ad ipsoz fratru vel alterius
 p̄ eis nobis sup b⁹ oblate petitiōis instātia: s; de n̄ra mera liberalitate eiusde
 calisti p̄decessoris l̄ras p̄dictas et i eis p̄tēta p̄uilegiis p̄cessionū et indulgētiū
 huiusmodi reuocationes et si que desup ab aliis p̄decessorib⁹ nostris eiusdeq;
 calisti successoribus romanis p̄nificib⁹ approbatioes emanarūt auctori
 tate aplica p̄sentū tenore et ex certa n̄ra scientia reuocam⁹: cassamus: irri
 tamus: et annullamus: et de libris ac registris q̄buslibet deleri mandamus
 ac p̄uilegia: cōcessionē: et indulta p̄dicta illa oīa qualiācūq; sint: ac si de
 verbo ad verbū infererēt p̄sentib⁹ p̄ expressis hūtes in suos plenum et
 p̄stinū et bur: nec nō p̄fatos fratres medicantes quib⁹ cōcessa sint in gnē
 vel in sp̄tie quo ad illoz totalem in p̄teritis: p̄ntib⁹ et futuris negotiis
 cōsequēdū effectū in p̄stinū et cum statum in quo videlicet erant anteq;
 littere calisti et reuocatio huiusmodi quolibet emanarent: plenarie resti
 tuim⁹: reponimus: et reintegramus: Decernētes ea oīa in suis p̄toribus
 iurib⁹ et efficacis fore et effectiue etiā quo ad p̄terita etiā p̄ appellatione
 pendētia negocia sortiri debere in omnib⁹ et p̄ oīa: p̄inde ac si p̄fate l̄re
 calisti p̄decessoris et in illis contenta reuocatio p̄dicta nullaten⁹ ema
 nassent: nec nō irritum et inane si secus super his a quocūq; quauis auctori
 tate sciēter vel ignorāter cōtra illa attētātū forsan est actū: vel impo
 sterum p̄rigerit attemptari. Et i nihilomin⁹ venerabilib⁹ fratrib⁹ nostris:
 Bisarioni sabineū minorū Et Guilielmo officii heremitarū sancti Augu
 stini et b̄te marie de mōte carmelo: ac alano penestrinū p̄dicatoz ep̄is ordi
 nis p̄dictoz. nūc et p̄ t̄p̄e existentib⁹ p̄toribus in romana curia sancte ro
 mane ecclesie cardinalib⁹ p̄ aplica scripta mandam⁹. quaten⁹ quibet eoz p̄
 se vel aliū seu alios p̄misse vbi et q̄n opus fuerit ipsiq; desup fuerint requisiti
 solēniter publicās et ordini sue p̄tectioni cōmissio: ac illi⁹ p̄fessorib⁹ in p̄
 missis efficacis defensionis p̄sidio assistens: faciat eos pacifica possessioe
 vel q̄n exēptionū et p̄uilegiis p̄dictoz gaudere: nō p̄mittēs eos contra
 illoz: aut cuiuslibet eoz tenore p̄ locoz ordinariorū: et p̄ oīa huiusmodi ecclesiarū rec

17
rectores ac quoscūq; alios indebite molestari. cōtradictores p̄ censuram
ecclesiasticam appellatiōe postposita cōpescēdo ac legitimis sup̄ his habē
dis suatis p̄cessib⁹ eos quotiēs opus fuerit iteratis vicibus aggrauare p̄
euret. Inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Nō obstan
tibus pie memorie bonifacij pape. viij. et p̄decessoris nostri. ac alijs apli
cis p̄stitutionibus qbus cāet ne q̄s extra suam ciuitatē ⁊ dyocesim nisi in
certis exceptis casib⁹ ⁊ in illis vltra vnā dietā ad iudiciū euocet. Seu ne
iudices a sede aplice deputati extra ciuitatē ⁊ dyocesim in qbus deputati
fuerint p̄ quoscūq; p̄cedere: aut alij vel alijs vices suas cōmittere p̄sumāt
⁊ de duab⁹ dictis in p̄cilio gnali ac aplice cōstitutioib⁹ p̄iis qbuscūq; seu
si loco ordinarijs ⁊ parochialium ecclesiarū rectoribus vel qbuscūq; alijs
cōiter vel diuisim a sede p̄fata indultū existat q̄ interdici suspēdi vel excoi
cari: aut vltra vel extra certa loca ad iudiciū euocari non possint per lras
aplicas nō faciētes plenā ⁊ expressam: ac de verbo ad verbum de indulto
huiusmodi mētionē ⁊ q̄lib⁹ alia dicte sedis indulgētia gnali vel sp̄ali culus
cūq; tenoris existant per quā p̄tib⁹ non exp̄llaz vel totali nō inserta huius
modi dictis p̄ctorib⁹ sacre cōmissionis explicatio ip̄ediri possit q̄lib⁹
vel differri: ⁊ de qua cuiusq; tenore hēnda sit in nostris lris mentio sp̄ali
Nulli ergo oio hominum liceat hāc paginā n̄re aduocatōis extinctōis volūtaz
reuocatōis cassatōis irritatōis annullatōis mādati restitutōis repositōis
reintegratōis ⁊ decreti infringere vel ei ausu temerario p̄ue. Si q̄s autē
hoc attēptare p̄sumperit indignatōem oipotētis dei: ac brōz petri ⁊ pau
li aploz eius se nouerit incurfurū. Datis rome apud sc̄m petrū anno in
carnatiōis domintec. M. cccc. lxxj. septimo idus december. pontificatus
nostri anno primo.

Copia priuilegij qd possessiones habere possum⁹: nec tamen ppter hoc
nomen medicantium amittimus. Priuilegiū. xv.

Itus ep̄s seruus suoz dei. Ad futurā rei memoriaz. Considerā
tes attēctis quātum xp̄iane religioni exēplo bonorum operū ⁊ do
ctrina verbi religiosoz ordines hactenus cōtulerunt eoz p̄sertim
qui quasi cultores in agro dñico cōstituti ad extrepādas vepres p̄stutiā
hostis calidi in eo cōtinue pululantes tuba euāgelice p̄dicatōis iugiter in
sūdant: ad ea p̄fecto nostre cōsideratōis frequēter dirigimus intuitū per
que ordines ipsi in statu pacifico conseruent ⁊ ipsoz p̄fessores necessarijs
qbuslibet eis cōgrue suppetētib⁹ valeant in suo laudabili p̄posito confone
ri. Nūper si qdem dilecti filij leonardi de perusio magistri generalis ordi
nis fr̄m p̄dicatoz humili insinuatōe p̄cepimus qd l̄z in dicto ordine in
quo magna eruditissimoz viroz habet multitudo benedicente dño noui
palmites succrescant in dies ⁊ fr̄m p̄dicatoz numer⁹ vbilibus augeat
et in futurum ppter extrarem vitam ⁊ ipsoz sanctimonā: magis ac ma
gis diuini spūs supueniente gratia augeri posse speret: tñ p̄peoz paup̄tatē
ac tporū sinistros euentus ac crebras afflictiones partium diuersarum tñ
etiā q̄ tepe seit caritas multoz ⁊ elemosine ex qbus sustentari consueuerāt
atq; alia pia subsidia adeo in plerisq; locis diminuta sunt. q̄ ipsis fratrib⁹
⁊ eoz domibus nūla eis necessaria sepe deficiant. ⁊ tamen ipsi q̄s do

mus: loca ipsorum indigentia plerumque nimia comprimentur. Et sicut eadem
 insinuatione didicim: si eis de fratribus vel eorum domibus in eorum proprios reddi
 tus: et punctus habere illi quod perpetuo retinere possent concederet. Nonnulli
 ipsi fideles sepe numero repirent. quod cupientes terrena in celestia et transitoria
 in eterna felici commutatio commutare eisdem domibus et fratribus in eis propter eorum
 morantibus ob singularem deuotionem quam ad ordinem gerant auctoritatem possessiones
 domos census et alia bona immobilia testamentaria dispositione relin
 queret. Et si etiam in eorum vita donaret: quod res crederetur in magna dictorum fra
 trum subuentione: et ipsi erinde studiis commodius vocare: et cultui diuino ar
 dentius intendere valerent christique fideles ipsi sperantes legata et largi
 tiones ipsorum fore perpetua ad relinquendum eis ac etiam largiendum bona immo
 bilia pro dicta facilius inuitaret. Quare propter dicti generalis nobis fuit humi
 liter supplicatum: ut impremissis opportune prouidere de benignitate apostolica
 dignaremur. Nos igitur attendentes quod iuxta apostoli sententiam quod spiritualia
 seminat debet temporalia metere: et sacerdotum canonum sanctiones spiritualia siue
 temporalibus diu esse non posse affirmet. Nec volentes super hoc quantum nobis et
 alto conceditur de opportuno remedio prouidere: ipsius generalis in hac parte sup
 plicationibus inclinari. Vnde predicto ac prioribus et fratribus domorum dicti
 ordinis presentibus et futuris quod possessiones domos census et alia immobilia bo
 na eis et ipsorum domibus predictis: pia fidelium largitione: inter viuos vel causa
 mortis donata ac testamentaria dispositione largita vel alias relicta: et quod
 eis propter donari reliqui seu largiri contingerit pro subsidio studentium et aliorum
 eis in cubentium onerum supportatione in eis et non aliter retinere: ac illa per
 deputandos ab eis administrare libere et licite valeant auctoritate apo
 stolica tenore presentium concedimus pariter et indulgemus. Nos obstantibus
 constitutionibus et ordinationibus apostolicis ac regularibus institutis dicti ordi
 nis: quodam ipsi medicantes nuncupent et sint ac ex incerta medicamine iuxta
 illas vivere debeant. alijs quoque ordinis et domorum eisdem statutis et consue
 tudinibus quibuslibet illorum tenores: ac si de verbo ad verbum presentibus inserti fo
 rent per expressis haberi volentes. hac vice dumtaxat illis tantum quo ad reliqua
 in suo robore permanseris: specialiter et expresse derogamus. Ceterisque prarijs
 quibuscunque. Nulli ergo oio hominum liceat hanc paginam nostre concessionis
 derogationis: et voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis
 contraire presumpserit indignationem omnipotentis dei ac beatorum petri et pauli aposto
 lorum eius se noverit incursurum. Datus rome apud sanctum petrum. Anno incarnationis
 domini. Millesimo. cccc. lxxv. kalendas Julij. pontificatus nostri. anno quinto.
 Copia bulle in fauorem fratrum et sororum tertij habitus per Sixtum
 papam iij.
 Privilegium. xvi. ann.
 Iustus episcopus servus servorum dei. Ad perpetuam rei memoriam. Sacro
 sancta romana ecclesia sub religionis habitu domino famulantes ex
 assuetudine pietatis officio propensius diligere consuevit. et ne videbitis
 agitur molestis tanquam pia mater opportunis fauoribus prouidere. Sane pro
 parte dilectorum filiorum leonardi de pusio generalis magistri ordinis predicatorum
 tertij ordinis beati dominici de penitentia nuncupati in dicto ordine consistit
 pontifices predecessores nostri diuersa pro immunitate eorum concesserint: in ille

18
 gla: et quod plures in utroque iure peritissimi quod ipsi fratres et sorores debent
 gaudere libertate ecclesiastica ut persone religiose affirmant: Nihilominus
 civitatum coitates ac potestates: alijque locorum officiales seculares: non ea eis
 realia et personis alia in dies gravamina libertati ecclesiastice contraria in de-
 cere presumunt: Quare pro parte generalis magistri fratrum et sororum eorumdem no-
 bis fuit humiliter supplicatum ut eisdem coitatibus potestatibus et officialibus
 ne huiusmodi gravamina inferant prohibere: aliasque eis super hoc oportu-
 ne providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi
 supplicationibus inclinati: coitatibus potestatibus et officialibus prefatis sub
 excoicationis pena: quam si moniti non respuerint: eo ipso incurrant. ne eisdem
 veris non quesitis aut propterea receptis fratribus et sororibus pertinētibus et
 non coniugatis: qui secundum regulam et instituta dicti ordinis regularia vivunt et
 perseverent gravamina aliqua libertati ecclesiastice contraria indicare: aut
 ipsos fratres et sorores quominus gaudeant privilegiis et immunitatibus tam
 fori quam persone et rerum sicut alie persone ecclesiastice quolibet impedire presumant
 Auctoritate apostolica tenore presentium inhibemus. Et nihilominus universis
 et singulis patriarchis archiepiscopis episcopis et alijs locorum ordinariis ac quibuslibet
 personis idignitate ecclesiastica constitutis: nec non patriarchalium metropolitani
 et aliarum cathedralium ecclesiarum canonicis pro tempore existentibus in civitatibus et
 locis predictis et cuilibet eorum qui desuper fuerint requisiti ab aliquo fratrum seu
 sororum predicatorum per apostolicam scriptam mandamus: Quatenus premissa ubi et quando
 eis expedire videbitur solemniter publicantes non permittant eosdem fratres et
 sorores contra inhibitionis nostre huiusmodi tenorem per quoscunque quantas
 auctoritate indebite molestari: et illos quos propterea huiusmodi excoicationis
 sententiam incurrisse eis constiterit: excoicatos nutriendos. faciant alijs nu-
 tiari: ac ab omnibus artibus evitari: donec ab huiusmodi indebitis molestiis
 per eos dictis fratribus et sororibus illatis cum effectu desisterint. Contra-
 dictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo.
 Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis: nec non
 locorum municipalibus statutis etiam confirmatione apostolica vel quavis
 firmitate roboratis contrariis quibuscunque. Seu si aliquibus coiter vel di-
 versim a sede apostolica sit indultum quod interdici suspendi vel excommuni-
 cari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam
 ac de verbo ad verbum de indulto ad huiusmodi mentionem. Ceterum
 quia difficile foret presentes litteras ad singula loca in quibus fratres et
 sorores predictis illis indigere deferre. volumus et prefata auctoritate de-
 cernimus quod earum transumpto manu notarii publici ac curie causarum camere
 apostolice: aut alicuius episcopalis vel archiepiscopalis sigillo munito: ea prorsus in iudi-
 cio et extra ubicunque exhibitum fuerit fides adhibeatur: ac si ipse originales lre
 forent ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre inhibitionis
 mandati voluntatis et constitutionis infringere vel ei ausu temerario contraire
 Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei:
 ac beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverint incursurum. Datum
 rome apud sanctum petrum. Anno incarnationis dominice. Millesimo quadringentesi-
 mo septuagesimo quinto. Tertio nonas octobris. pontificatus nostri anno quinto.

Bulle apostolicæ circa stigmata. S. Caterine de senis. et habetur originale
 in contra firmamento. Privilegium. xvij.

Et supra
 folio. xxvj

13
Ilecte fili salutē et apostolicā benedictionē. Cum dudū ut accepi-
mus quedā apostolica bulla feliciſ recordationis ſiri immediati
predeceſſoris noſtri emanauerit. per quā diſtrictē phibeatur ne
aliquas imagines ſive figuras ab eius ſancti ad inſtar imaginū ſive figu-
rarū beati frāciſci cū ſigmatib⁹ depingē: aut depingi faceret: et ppter ea
ob nōnullas figuras q̄ tā anteq̄ poſt prefatā bullā depincte cū ſigmatib⁹
ad inſtar et nō ad inſtar bti frāciſci fuerūt lites deſenſiōes: et diſcordie inſ
aliquos religioſos et ſi ordinis et minorū exorte fuerint in poſterū etiā exo-
riri verifiſimiliſ formidētur: Nos ppter ea paternā ſollicitudine illis obui-
are et dictorū religioſorū paci quieti: ac trāq̄litari cōſulere nolētes: tenore p̄
ſentiā ſub excoicationis pena diſtrictē p̄cipiēdo mādamus q̄tenus ima-
gines ſive figure beate catherine p̄fare q̄ ante predictā bullam et poſt eam
uſq̄ ad preſentē diē depincte fuerūt et illiſe et integre ut nunc ſunt: debeant
pmanere. Et nihilominus nulla figura beate catherine p̄fate depingi im-
poſterū cū ſigmatib⁹ debeat ſub eadē excoicationis pena expreſſe prohibe-
mus: dōec p nos aliter fuerit ordinatū. Nō obſtātib⁹ bulla prefata ac p̄ſi-
tutionibus et odinationib⁹ ap̄licis. ceteriſq̄ cōtrariis q̄buſcuq̄. Datum
rome apud. S. p̄e. ſub annullo piſcatoris. die. x. vi. Julij. M. cccc. xc.
Pontificatus noſtri anno ſexto.

B. de gaudionibus.

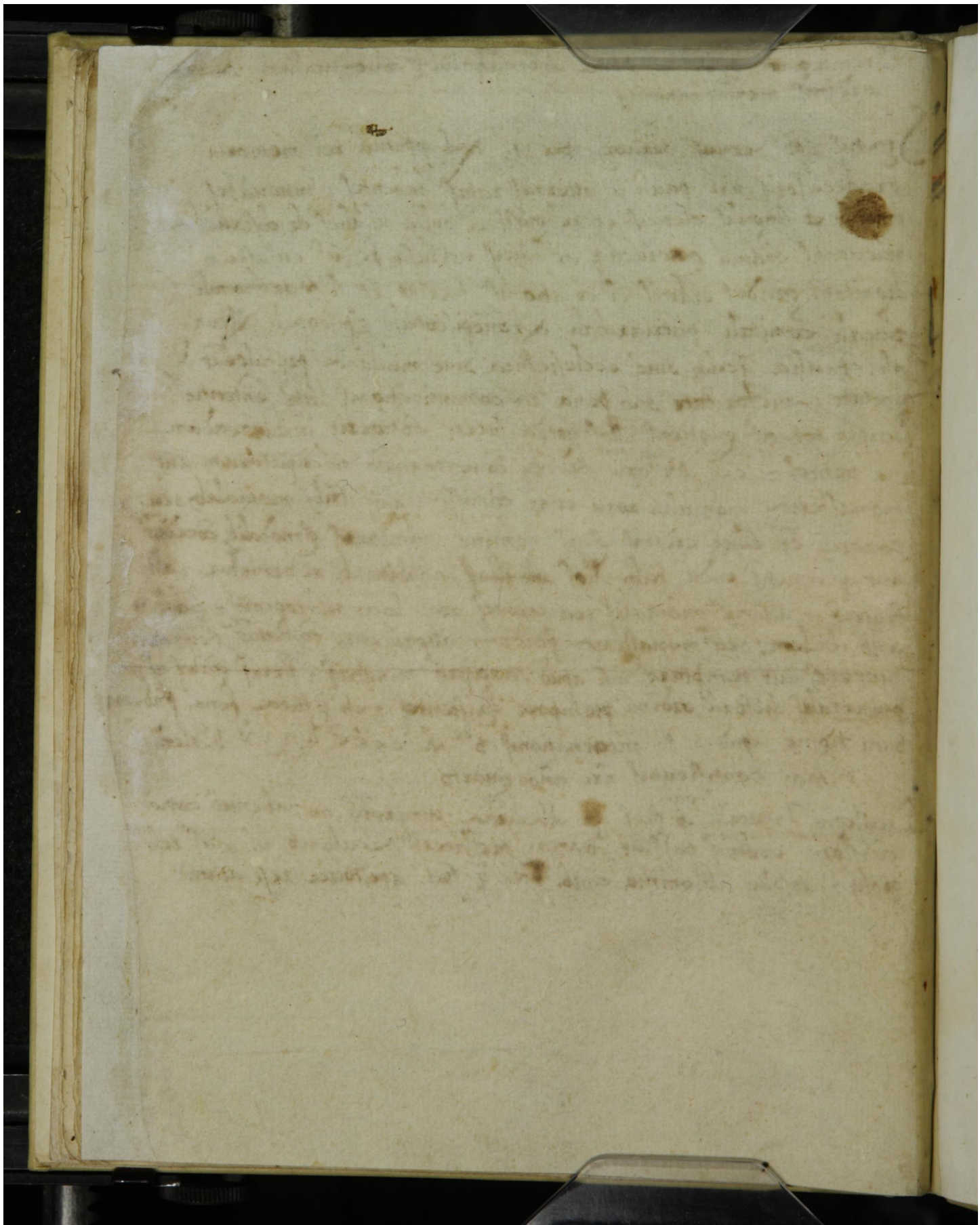
Al tergo. Dilecto filio Joachino turiano odinis predicatorū
generalis magiſtro.

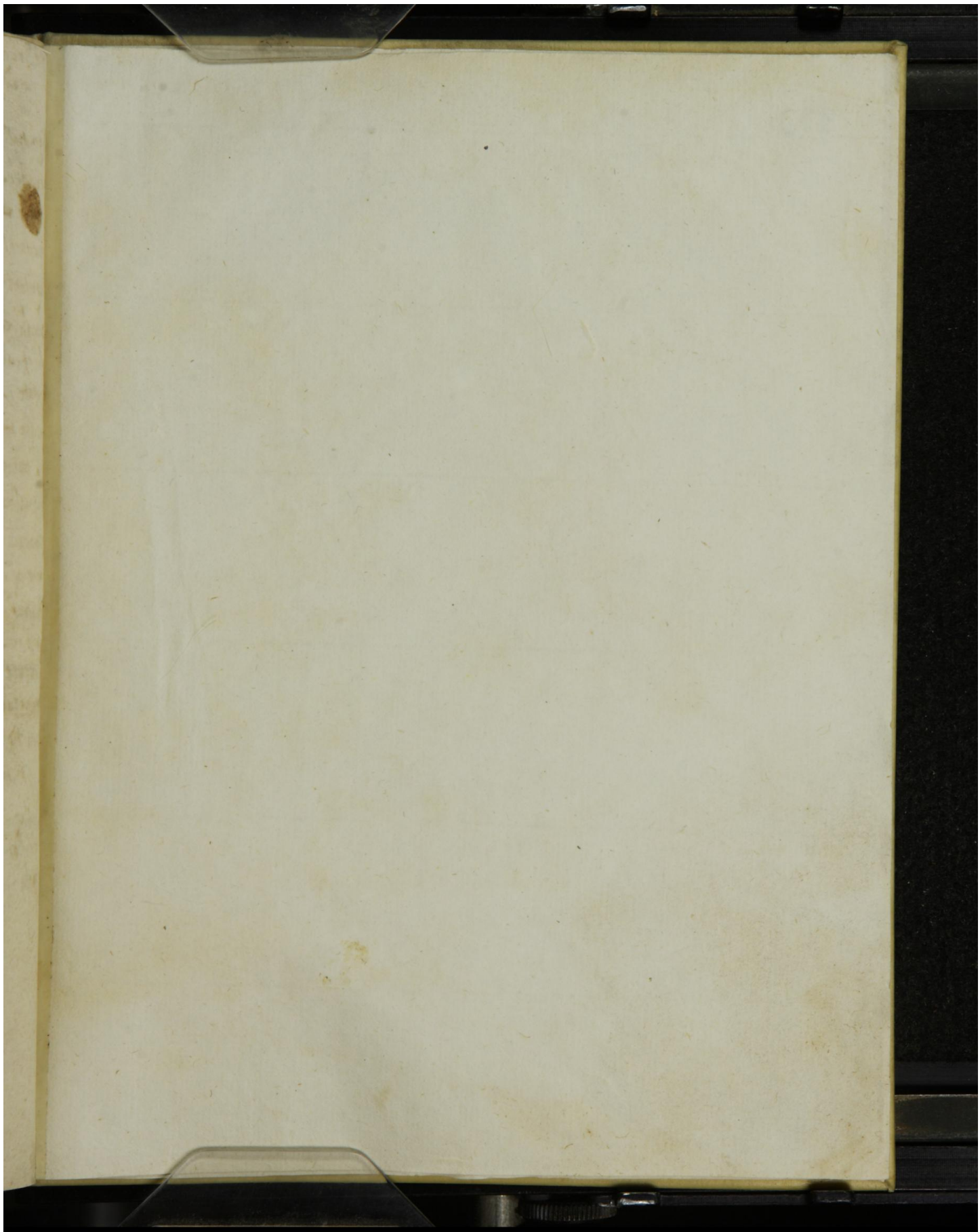
6688209

Prelegium Sixti & p[ro]p[ri]e obseruationum & conuentualium congruorum
ordinis mendicantium

Sixtus eps seruus seruorum dei etc. Ad perpetua rei memoria
predecessoris n[ost]ri pauli ii. litteras ratas habentes & innovantes
omnib[us] et singulis clericis et religiosis de bulla ul[tra] alias de obseruatione
nuncupatis ordinu[m] paucoru[m]q[ue] ac laicis utriusq[ue] sexus cuiuscu[m]q[ue]
dignitatis gradus ordinis ul[tra] conditionis fuerint: et si tractu[m] tali
ducali comitali patriarchali archiepiscopali episcopali abbatiali
et alia quocunq[ue] sine ecclesiastica sine mundana prefulgeat di
gnitate et auctoritate sub pena excommunicationis late sententie
et ipso totiens quotiens illos contra facere contigerit incurrendam
ne domos et loca p[ro]fessoru[m] ordinu[m] conuentualium nuncupatorum aut
monasteria monialiu[m] eoru[m] cure commissis alijs sub monialib[us] seu
sororib[us] et ceteris ordinis eius nomine nuncupatis quomodolibet cedant
aut q[uod] a metis inde sub illis ul[tra] illas inhabitantib[us] reformetur et alijs
fratres et alie[m] moniales seu sorores eoru[m] loco subrogent et substitu
ant ibidem: seu monasteria p[ro]dicta alioru[m] cure committant p[er]currant
querere aut temptare nisi apud magistrum ministros et p[ro]curatores ul[tra]
quintiales dictoru[m] ordinu[m] p[re]tempore existentes sub p[re]fata pena p[re]bent
dati Rome apud s. p. incarnationis d[omi]ni m[illesimo] cccc[iesimo] lxxv kalendis
mai pontificatus n[ost]ri anno quarto

Prelegium Innocentij p[ap]e fides ex obedientia innoxates ne habentes copia
confessoris ordinis possint co[m]p[ar]ari p[ro]biteris secularib[us] ul[tra] alijs reli
giosis et absolui ab omnib[us] casib[us] p[re]ter q[uod] sedi apostolice reservatis

999

h-5-6
92. abry.